

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 8. aprīlis

Nr. 27 (6582)

Vietējās ziņas

Līvānu stikla traukiem noiets — ārzemēs

Akciju sabiedrība «Līvānu stikls» lielāko daļu savu izstrādājumu eksportē. Visvairāk uz Vācijas, ar kuras firmu «Enro Cristall» izveidojusies cieša sadarbība, noslēgts tirdzniecības līgums. Vācijā atrasts noiets apmēram 30 procentiem izstrādājumu. Stikla trauki tiek realizēti arī Holandē, Dānijā, sadarbību līvāniešiem piedāvājušas ASV firmas.

«Mūsu ražojumiem, kas kvalitātes ziņā atbilst pasaules standartiem, būtu labs noiets arī Austrumu tirgū, taču savdabīgā norēķinu sistēma ar NVS valstīm to ekonomiskās nestabilitātes dēļ ir sarežģīta un neizdevīga,» atzīst akciju sabiedrības «Līvānu stikls» direktors Jevgeņijs Skreivers.

Stikla ražošanai nepieciešamās izejvielas — kvarca smiltis — tiek ievestas no Krievijas, jo Latvijā tādas nav iegūstamas. Ir liels muitas nodoklis, un tas sadārdzina produkcijas pašizmaksu.

Akciju sabiedrībā «Līvānu stikls» darbs ir 300 cilvēkiem. Agrākajā stikla fabrikā bija 1100 strādājošo. «Štampovka», kad stikla trauku ražošanā pielietoja automātus, vairs neder, jo katram izstrādājumam jābūt pašam par sevi, savas konfigurācijas. Mehanizācijas laiks beidzies, un uzņēmumā atgriežas pie roku darba. Atkal cieņā ir stikla pūtēji. Katram no viņiem mēneša laikā jāiemācās gatavot 4-5 jaunus izstrādājumus. Eksportam vajadzīga liela produkcijas dažādība, jo citādi stikla traukiem ārzemēs nebūs noieta.

Vecticībnieku dievnams kaut lēnām, bet ceļas

Preiļu vecticībnieku kopiena pagājušo svētdien Maskvas lūgšanas namā svinīgi sveica kopienas priekšsēdētāju Vasiliju Hrapunovu viņa 70. dzimšanas dienā un pateicās viņam par paveikto darbu jaunā dievnama būvniecībā Preiļos.

V.Hrapunova vadībā vecticībnieku

kopienas lūgšanas nams pilsētas nomalē, iepretī kapsētai, kaut lēnām, bet ceļas. Jau uzlikts savdabīgs skārda jumts ar kupoliem, kas saulē vizuālo kā sudrabs. Pašlaik dievnamā norit iekšējie apdares darbi.

V.Hrapunovs «Novadniekam» pastāstīja, ka kopiena, ceļot dievnamu, esot nonākusi lielās naudas grūtībās, SCO celtniekiem par paveikto neesot samaksāts 10000 latu, tomēr esot cerības lūgšanas nama celtniecību pabeigt jau šogad. Rajona deputātu padome vēl neesot pilnībā izmaksājusi kompensāciju par 1963. gadā nojaukto veco lūgšanas namu Preiļos, Raiņa bulvārī.

Rēzeknes amatnieku biedrībā stājas arī preilieši

Rēzeknē nodibināta amatnieku biedrība. Tajā ir tiesības iestāties tautas amatniekiem arī no kaimiņu rajoniem — meistariem, zeļļiem un mācekļiem, kas sasnieguši 15 gadu vecumu. Par amatnieku biedrības valdes priekšsēdētāju dibināšanas sapulcē ievēlēja Bērzgales Latgaļu mājas kultūras institūta direktora vietniece Olga Vogule.

Rēzeknes amatnieku biedrībā stājas arī preilieši. Pieteikušies pirmie mākslinieki, namdari, klūdziņu pinēji. Iestāšanās maksa amatnieku biedrībā ir 1 lats, bet par biedra naudas lielumu valde vēl lems.

Mūsu rajona centrālajā bibliotēkā savāktas un apkopotas ziņas par visiem amata meistariem pagastos un sastādīta kartotēka, kurā ir ap 200 uzvārdi un adresi, uzrādīti nodarbošanās veidi. Visvairāk ir audēju — 40. Uzskaitīti 26 galdnieki, 10 kokačīnieki, 14 vecie lauku kalēji, kā arī kokgriezēji, klūdziņu pinēji un visi pārējie tautas amatnieki. Rajona laukos izplatīts amats ir saimnieces godos, pavāres un kulināres, kas jebkuram cilvēku pulkam spēj sagatavot kāzu, dzimšanas dienu un citu svinību mielastu galdus. Visas viņas ņemtas uzskaitē. Preiļu pusē vien tādu saimnieču ir 14.

J.Gurgons

Rajona kultūras namā

Kultūras darbinieki, gaidot Lieldienas, jau ir padomājuši par dažādiem svētku sarīkojumiem. 16. aprīlī Preiļos uzstāsies grupa «Tonuss» no Kokneses. Skaņēs bandžo, saksofons, ģitāra, akordeons un citi instrumenti, un liriskas melodijas, kas patīk gan jauniešiem, gan arī vecākajai paaudzei.

Otrajās Lieldienās uz koncertu rajona kultūras namā aicinātas visas, bet īpaši — daudz bērnu ģimenes. Svētku koncertā pirmo reizi uzstāsies rajona kultūras nama folkloras ansamblis, drāmas grupa. Kā arī skatītājiem zināmi kolektīvi — vidējās paaudzes un skolu dejotāji, bērnu rokgrupa, kura, starp citu, nupat kā izdevusi savu kaseti.

Tūlīt pēc Lieldienām rajonā sāksies amatu dienas. 21. aprīlī notiks amatnieku

biedrības dibināšana. Šajā dienā tiks atklāta arī krēslu izstāde.

Amatu dienu laikā paredzēts tirgus ar dažādiem rokdarbnieču un amatnieku darinājumiem laukumā pie kultūras nama, amatnieku balle, zemnieku un amatnieku tirgus un balle Rožupē, amatnieku biedrības dibināšana Līvānos, kulināru kurss. Celsim godā amata tikumu!

23. aprīlī uz skanīgāko balstīgu konkursu «Cālis» tiek aicināti dziedātāji līdz 6 gadu vecumam. Jāpiesakās rajona kultūras namā līdz 20. aprīlim.

Ar labdarības koncertu Preiļos viesosies deju ansamblis «Laima» no Daugavpils. Bet mēneša nogalē uz draudzības koncertu Preiļos ieradīsies kori no Ventpils un Daugavpils, tie sadziedāsies ar vietējo skolotāju kori «Latgola».

Gundegas Rancānes darbi — Preiļos

Jauniņās un talantīgās latgaļu mākslinieces Gundegas Rancānes vārds mākslas draugiem ir pazīstams, viņas darbi pulcējuši cienītājus un apbrīnotājus jau vairāk nekā desmit izstādēs gan Latgales pilsētās, gan Rīgā, kur vienlaikus notika divas Gundegas gleznu izstādes.

Otrdien uz Gundegas Rancānes gleznu izstādi, ko organizēja Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, tika aicināti arī preilieši. Bija ieradusies arī pati Gundega Rancāne, meitene no Rēzeknes rajona Makašāniem, kur aizritēja viņas līdzšinējais mūžs, kur tēva — mākslinieka, kokgriezēja Antona Rancāna — vadībā Gundega ienākusi mākslas pasaulē, kur māmuļa — vietējās skolas direktore — gādājusi par labvēlīgu gaisotni saviem abiem māksliniekiem. Gundegai līdzī bija ieradušies arī Rēzeknes lietišķās mākslas koledžas augstskolas sagatavošanas grupas audzēkņi un pasniedzēji.

Jauno mākslinieces sveica vietējo kultūras un izglītības iestāžu, rajona vadības pārstāvji, interesenti. Smalka un trausla viņa pazuda aiz dāvatājam puķēm, bet spēcīgas, dziļi emocionālas, krāsu bagātas ir viņas gleznas. Kultūras namā izstādīta 21 Gundegas glezna, bet mājās palicis daudz vairāk.

Pēc izstādes atklāšanas Gundega Rancāne atbildēja uz «Novadnieka» jautājumiem.

— Vai šajā izstādē ir redzamas jūsu mīļākās gleznas? Ko vispār jums nozīmē mīļākās gleznas?

— Katrai manai gleznai savu brīdi ir pienācies mīļākās gleznas statuss. Jo, pirmām kārtām, jau ir jāiemil gleznas tapšanas iemesls, lai vispār varētu radīt gleznu. Protams, dažas ir īpaši mīļas gleznas, no kurām es negribētu šķirties, arī tad; kad tās kļūst par precī, vēlas kāds iegādāties. Šeit tāda ir «Zilā». Katra glezna ir tapusi kādā izjūtu robežsituācijā, kaut kādos pieturas punktos, kas man ir ārkārtīgi nozīmīgi.

— Vai jūs pašlaik strādājat vai mācāties?

— Tas zināmā mērā ir sarežģīts jautājums, es visu ko daru, bet allaž esmu uzskatījusi, ka mans galvenais uzdevums ir gleznot. Studēšana un darbs ir pakārtots, lai es gūtu sev augsni, iespārdus, izjūtas, lai es varētu radīt mākslu.

— Liela daļa Latgales izauklēto īpaši talantīgo dēlu un meitu pamet savu dzimto pusi, izvēlas gozēšanos galvaspilsētas slavas saulītē. Vai jūs paliksiet uzticīga savam novadam?

— Tas ir viens no tiem faktoriem, pret ko man ir stabila attieksme. Glezniecību es jau minēju. Otrs ir manas mājas, kur esmu dzimusi, esmu visu savu mūžu nodzīvojuši. Tas ir pieturas

punkts. Visiem māksliniekiem izjūtas ir ārkārtīgi mainīgas un sarežģītas, tomēr ir jāatrod viena vai divas lietas, pie kā turēties dzīvē, pie kā atgriezties, vismaz sevi paturēt, citādi ir pārāk grūti dzīvot, pārāk haotiska ir šī pasaule. Tāpēc es ārkārtīgi augstu vērtēju savas mājas. Tāpat nekad mūžā neesmu slēpusi to, ka esmu latgaliete. Esmu lepna par Latgales kultūru, par Latgales ļaužu dvēseles kultūru un par pārējo, kas mums ir labs.

— Atzišos, ka sen šajā zālē nav redzēti tik apbrīnīgi darbi.

— Paldies...

— Paldies jums par atbildēm un uz jaunu tikšanos Preiļos!

Gundegas Rancānes gleznu izstādes atklāšanas ciemiņus mākslinieces māmuļa Lucija Rancāne aicināja pie ciemata, pie mājas viņa glāzes, ko meitai līdzī uz Preiļiem sūtījis tēvs. Tas bija tāds vīns, kam dzejnieki mēdz sacerēt dzejas vārsmas...

Bet Gundegas draugi, Rēzeknes jaunie un topošie mākslinieki, izteicās, ka arī viņi vēlētos savus darbus parādīt izstādē Preiļos.

Ar Gundegas Rancānes gleznu izstādi preilieši ievadīja šī gada Mākslas dienas vieni no pirmajiem Latvijā.

L.Sila

J.Silicka foto

Lasītāju ievēribai

Laikraksta «Novadnieks» kārtējais numurs sakarā ar Lieldienām iznāks nākamsestdien, 15. aprīlī. Turpmāk sestdienās «Novadnieks» būs uz 8 lappusēm, bet trešdienās uz 4 lappusēm. Abonentiem piemaksāt par dubultnumuru nevajadzēs, bet mazumtirdzniecībā tas maksās divreiz dārgāk.

▼ Aktuāla informācija

Par dažiem M.Gaiļa vizītes rezultātiem

Marta sākumā, viesojoties Preiļu rajonā, Latvijas Republikas Ministru prezidentam M.Gaiļa kungam nācās uzklaut zemnieku pārmetumus par liellopu gaļas kvalitātes kontroles laboratoriju nepietiekamo skaitu valstī. Zemnieku izteikto kritiku nodeva Zemkopības ministrijai.

Tagad saņemta atbilde no Zemkopības ministrijas Veterinārā departamenta, kurš informē mūsu rajona lopkopjus, ka gaļas kvalitātes laboratorija Siguldā ir Latvijas Valsts lopkopības un veterinārijas zinātniski pētnieciskā institūta laboratorija, kuras darbs galvenokārt veltīts zinātnei. Bet ar veterināriem izmeklējumiem rajonos nodarbojas vietējās veterinārās laboratorijas.

Lai realizētu dzīvniekus gaļas pārstrādes uzņēmumiem, ir nepieciešama pagasta veterinārā ārsta izsniegta veterinārā apliecība par dzīvnieka veselības stāvokli un veiktajiem diagnostikas un profilakses pasākumiem.

Lai realizētu gaļu tirgū, veikalos un citās tirdzniecības vietās, nepieciešams veikt kautķermeņu veterinārsanitāro ekspertīzi. To izdara rajona vai pilsētas vecākā valsts veterinārā inspektora pilnvaroti veterinārie ārsti vai veterinārie eksperti. Tie izdod atzinumu par gaļas izmantošanas veidu un izsniedz veterinārās ekspertīzes apliecību. Laboratoriskie izmeklējumi nepieciešami:

- lai realizētu gaļu eksportam,
- piespiedu kārtā kauto dzīvnieku gaļai, lai dotu slēdzienu par gaļas derīgumu un noteiktu gaļas pārstrādes veidu.

***

LR Zemkopības ministrija sniedz paskaidrojumus par miglotāju un sēklas kodinātāju ražošanu un izmantošanu.

Pašlaik Jelgavā, sabiedrībā ar ierobežotu atbildību «Eirodizains» apgūst stieņa tipa uzkarināmo smidzinātāju «OSKOR» un «SKORPIONS» ražošanu. Šie smidzinātāji paredzēti mēslojuma, ķīmisko un bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu, lauka un dārza kultūragu augšanas stimulatoru un regulatoru novadīšanai uz augsni vai augiem. Šos smidzinātājus paredzēts montēt uz T-25, T-40 un MTZ tipa traktoriem, kā arī Rietumos ražotiem traktoriem. Smidzinātāju darba platums būs 10,5 līdz 12 metri, bet darba ražīgums stundā — līdz 32 hektāriem.

Smidzinātāju cena varētu būt apmēram desmit līdz divpadsmit tūkstoši latu. Sabiedrībā ar ierobežotu atbildību «Lauktechnika» ir iespējams uz jau esoša vai pat novecojuša miglotāja uzmontēt franču firmas sprauslas, sūkni un sadalītāju. Šis komplekts maksā aptuveni 930 latus. Miglotāju remontu un modernizāciju var veikt arī klients pats savā saimniecībā.

Zemkopības ministrija uzskata, ka pašlaik nav lietderīgi sākt ražot speciālu graudu kodinātāju zemnieku saimniecībām, jo lielākiem graudu daudzumiem vajadzētu izmantot esošos kodinātājus «Mobotox» un citus, kuru pašlaik Latvijā ir vairāki simti.

U.Koņečņijs,
rajona padomes plānu un ekonomikas nodaļas galvenais speciālists

Valdības solītais atkal nekrīt makā

Pirms kāda laika ziņās no rajona padomes mēs visus informējām par to, ka valdība ir piedāvājusi kredītēšanas iespējas lauku rajonu visdāžākā profila uzņēmumiem. Pietiekumi un darbības plāni bija jāiesniedz rajona padomē. Lai uzzinātu, cik tālu šī lieta nonākusi, jautāju to rajona padomes plānu un ekonomikas nodaļas galvenajiem speciālistiem U.Koņečņijam un P.Romanovam.

Lūk, ko viņi pastāstīja. Rajona zemnieku saimniecību īpašnieki, lielāki un mazāki ražotāji ar prieku un patiesu ieinteresētību uzņēma vēsti, ka valdība beidzot gatava palīdzēt ar kredītiem. Interesējās telefoniski, nāca paši, rakstīja iesniegumus un gatavoja biznesa plānus. Lai pierādītu, ka tie pāris tūkstoši vai desmiti tūkstošu latu viņiem nav vis vajadzīgi vasarnīcu celšanai vai luksus preču pirkšanai, bet gan ražošanas attīstībai un apgrozāmajiem līdzekļiem. Potenciālo kredīta ņēmēju sarakstā daudzi rajonā pazīstami ražotāji no laukiem un abām rajona pilsētām. Visiem sagatavoti nopietni un izsmeļoši biznesa plāni.

Piemēram, zemnieku saimniecības īpašnieks Ē.Vaivods lūdza naudu sivē-

nu iegādei un produkcijas pārstrādes ceļa celtniecības turpināšanai. Paju sabiedrība «Jersika» cerēja kredītu izmantot piena pārstrādes kompleksa pabeigšanai. Savas nopietnas un neatliekamas vajadzības bija arī sabiedrībām ar ierobežotu atbildību «Agroapgāde» un «Būvmateriāli», Vasilija Jegorova zemnieku saimniecībai «Riekstiņš», individuālajam kopuzņēmumam «Agate» un citiem.

Steidzīgi vajadzīgs kredīts akciju sabiedrībai «Preiļu siers», kurai vienīgā iespēja izdzīvot ir — iegūt apgrozāmos līdzekļus, lai turpmāk varētu norēķināties ar piena piegādātājiem par iepirkto produkciju desmit dienu laikā. Vēl šim uzņēmumam nauda nekavējoties vajadzīga, lai pārkārtotu savu enerģētisko saimniecību. Pašreiz rūpnīcas katlu māja praktiski izkūpinā gaisā ik stundu 1 tonnu mazuta. Ir iespēja nomainīt vecos katlus pret tādiem, kuri patērēs piecas reizes mazāk kurināmā. Ir taču vērts, vai ne? Galu galā arī katlu mājas stāvoklis ietekmē «Preiļu siera» produkcijas izmaksas.

Rajona padomes plānu un ekonomikas nodaļas galvenie speciālisti ir aprēķinājuši, ka pavisam kopā rajona uzņēmēji lūdza kredītu apmēram par 300 tūkstošiem latu. Faktiski gan vajadzētu krietni vairāk, jo ir ļoti daudzi

zemnieki, kuriem vajadzīgi tikai pāris tūkstoši latu, lai šopavas varētu apstēt laukus, iegādāties minerālo mēslojumu, tehniku vai uzkabes inventāru. Viņiem šī nauda vajadzīga nekavējoties. Valstij tas ir sīkums, ja salīdzina ar nelietderīgi iztērētajiem līdzekļiem un tām summām, kas pazudušas nezin kur un nezin kādos apstākļos. Toties zemniekiem tūkstotīs vai divi tūkstoši latu ir dzīvības un pastāvēšanas jautājums.

Bet visbēdīgākais ir tas, ka kārtējo reizi nākas pārliecināties, ka valdības solījumi atkal ir mazāk vērti par tukšu gaisu. Aprīļa sākumā, kad rajona valdībai ar visiem iesniegumiem un biznesa plāniem vajadzēja būt Rīgā, tika saņemta ziņa — esot jāpagaida. Jo, lūk, neviens neesot spējīgs pierunāt Finanšu ministriju un bankas, ka lauku uzņēmēji var daudz darīt visas valsts labā.

Valdības solītais atkal nav iekritis mūsu, laucinieku, makā. Bet tā jau nav pirmā reize, kad sākotnēji laukiem plānotā nauda pazudusi kādos alkatīgāk atplestos makos Rīgā un tās tuvumā. Var jau būt, ka naudiņa ir jāietaupa arī tālākiem mērķiem, jo tuvojas kārtējās vēlēšanas. Tad Rīgas onkuļi rakstīs kārtējos solījumus. Arī par lētiem un izdevīgiem kredītiem lauku rajonu uzņēmējiem.

L.Kirillova

Sagādes un ražošanas apvienība palielina ražošanu

Kooperatīvo sabiedrību savienības rīkotās izstādes — degustācijas laikā savu produkciju — desas, kūpinājumus, maizi un limonādi — demonstrēja sagādes un ražošanas apvienība, kuru vada Marija Bruzgule. Pieaicinātie patērētāju kooperācijas veikalu vadītāji varēja iepazīties ar jaunajiem produkcijas veidiem, degustēt tos, izteikt savus priekšlikumus, jo kas gan cits, ja ne veikala vadītājs vislabāk zina, kādu preci labprātāk pērk iedzīvotāji.

Jau tas vien, ka sagādes un ražošanas apvienības desu ceļš sācis ražot piecu veidu vārīto desu, trīs veidu pusšāvētu desu, divu veidu sardeles, bet perspektīvā piedāvās arī cisiņus, pārtikas veikalu vadītājiem lika aizdomāties, kur iepirkt desu izstrādājumus, lai apmierinātu pircēju pieprasījumu.

Protams, būs loģiski, ja patērētāju kooperācijas veikali pirmām kārtām iepirks produkciju savas sistēmas ražotnē, bet papildus sagādās tikai tādus desu izstrādājumus un kūpinājumus, kurus uz vietas neražo. Taču veikalu vadītāji izvirzīja arī savas prasības. Viņus interesēja produkcijas kvalitāte, jo pašreizējā situācijā, kad Latvijā joprojām ieplūst importa mantas, pircējam ir izvēle, ko pirkt. Tāpēc desām jābūt garšīgām, kvalitātes standartam atbilstošām, cenas nedrīkst būt augstākas nekā lielajos gaļas kombinātos.

Marija Bruzgule pārdevējus informēja, ka sagādes un ražošanas apvienības desu ceļš, maizes ceptuve un limonādes ražotne nupat saņēmuši sertifikātu un atļauju šīs produkcijas ražošanai.

Limonādes ražošanai ārzemēs iepirkta izejvielas, un tagad vietējos apstākļos ražos atspirdzinošos dzērienus, ku-

rus līdz šim firmas ievada no ārvalstīm. M.Bruzgule uzsvēra, ka vietējā produkcija būs nedaudz lētāka, tāpēc pircējiem izdevīgāka. Bet ražotāji rūpēties par kvalitāti, lai pieprasījums būtu arī no vietējo privātfirmu tirdzniecības uzņēmumiem.

Daudz tika runāts arī par maizi, par to, ka drīz noteikti celsies gan baltmaizes, gan rupjmaizes cenas. Valsts labības klēts nu esot tukša. Patērētāju kooperācija iepirks graudus (protams, labas kvalitātes) no zemniekiem un mals vietējās dzirnavās.

Varēs cept Latgalē tik iecienīto rupjā maluma maizi. Un, varbūt, arī krasi nepaaugstināt vismaz rupjmaizes cenu. Maizes ražotāji apliecināja, ka Aglonas un Līvānu ceptuvēs nelietojot ārzemju pulverus (uzlabotājus), tāpēc Preiļu maize esot veselīgāka nekā citur ceptā.

A.Iļjina

Par Satversmes grozījumu projektu

Latvijas Zemnieku savienība ir izstrādājusi LR Satversmes grozījumu projektu.

Projekts paredz, ka:
— Vēlētāji var atsaukt atsevišķus Saeimas deputātus.
— Saeimu vēl nevis uz trīs, bet uz četriem gadiem.
— Valsts Prezidentu ievēl vispārīgās vēlēšanās uz četriem gadiem.
— Valsts Prezidenta pilnvaras paplašinās Saeimas pieņemto likumu paredzētajos gadījumos.
— Pašvaldību organizācijām ir likumdošanas iniciatīvas tiesības.

Vēlamies uzsvērt, ka šī projekta pieņemšanas gadījumā tiks saglabāta parlamentāra republika, tikai nedaudz paplašinoties valsts prezidenta pilnvarām. Mainīsies varas sadalījums Latvijā —

nevarēs izveidoties situācija, ka visa vara nonāk vienas partijas rokās, kā tas ir iespējams tagad.

Uzskatām, ka tik nozīmīga projekta vajadzību vai nevajadzību ir tiesīgi izlemt vienīgi paši vēlētāji, jo tas, mūsuprāt, nav kādas partijas vai Saeimas kompetencē. Tādēļ, sākot ar 11. aprīli, tiek izsludināta balssstiesīgo Latvijas pilsoņu parakstu vākšana, lai varētu izsludināt vispārīgu nobalsošanu.

Iepazīties detalizēti ar projektu un izteikt tam savu atbalstu ar parakstu var visās pašvaldībās, kā arī zvērīnātu notāru prakses vietās vai birojos. Aicinām atsaukties un izteikt savu viedokli.
Latvijas Zemnieku savienība

Sāk darboties anonīmo alkoholiķu sapulces

Droši vien, esat mēģinājis dzert nedēļu, mēnesi, pusgadu un vairāk. Sieva ieteic apdomāties... Bet bieži vien tas vairs nav iespējams. Bet jums tas izdosies, ja regulāri apmeklēsiet anonīmo alkoholiķu sapulces. Tagad arī Preiļos ir tāda iespēja.

Latvijā šādu grupu ir daudz — apmēram divdesmit. Kopš 1938. gada, kad tās sāka darboties, tās apmeklējuši vairāki miljoni cilvēku.

Mums nav ne iestāšanās, ne biedru naudas. Vienīgi sametam santīmus kafijai vai tējai.

Vienīgais noteikums — vēlēšanās atmest dzeršanu. Un vēl — uz sapulcēm jānāk skaidrā prātā.

Katru trešdienu gaidām jūs Preiļos, bērnu konsultācijas telpās plkst. 19.00.

Ainārs

Zemniekam par akcīzes nodokli

Sacimā tiek pieņemts ļoti daudz likumu, un tajos ietverti vairāki aspekti — gan ekonomiskais jeb tautsaimnieciskais, gan fiskālais, kā papildināt budžetu, gan arī juridiskais jeb tiesiskais, kas skar ne tikai valsti, bet katra iedzīvotāja tiesības un pienākumus.

Gribu pievērst laucinieku uzmanību tieši tiesiskajam aspektam, lai ikviens uzņēmējs un nodokļu maksātājs zinātu, kā izmantot savas tiesības, likumu un iespējas, ko tas dod. Spilgts piemērs šajā ziņā ir likums par akcīzes nodokli, kura labojumus Sacimā trešajā lasījumā pieņēma 1. marta plenārsēdē.

Šajā likumā īpaši uzsvērsu divas lietas, kas tieši skar lauciniekus. Pirmā gan varbūt netiešākā veidā, jo ne visi zemnieki vēl var atļauties iegādāties piemērotu automašīnu savai saimniecībai, tomēr likumā iekļautais labojums, manuprāt, ir solītis tuvāk šim mērķim.

Līdz šim smagās automašīnas un tās, kas tieši saistītas ar ražošanu, neaplika ar akcīzes nodokli, bet visi vieglie automobiļi, izņemot ar benzīna dzinēju līdz 1,6 un dīzeļdzinēju līdz 1,9 kubikcentimetriem, tika aplikti. Arī par citās valstīs laucinieku, zemnieku vidū tik

populārajiem kravas auto uz vieglo automašīnu bāzes un furgoniem, ko izmanto galvenokārt ražošanas vajadzībām, bija jāmaksā 10 procentu akcīzes nodoklis.

Plenārsēdē, izdarot labojumus likumā, tika pieņemts mans piedāvātais priekšlikums, ka turpmāk arī šie automobiļi ir atbrīvoti no 10% akcīzes nodokļa maksāšanas. Tātad tuvākajā laikā šīs kategorijas automašīnu cenai vajadzētu samazināties apmēram par desmit procentiem. Paredzu, ka arī tirgus cena vieglajiem automobiļiem, kam aizmugurē ir neliela kravas kaste, un tādiem, kādus iecienījuši, piemēram, amerikāņu fermeri, kritīsies. Cita lieta, ka šis likuma punkts stājas spēkā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā tad, kad MK ir izstrādājis šo kārtību. Mēs, deputāti, kā likumdevēji noteikti sekosim, lai tas notiktu pēc iespējas drīzāk.

Pernā gada valsts budžetā bija paredzēts lauksaimniekiem atmaksāt 2,2 miljonus latu kompensāciju akcīzes nodokļa veidā par iegādāto dīzeļdegvielu, bet tika izmantota mazāk par vienu sestdaļu no šī apjoma. Lielā mērā neiznāšanas vai arī nepietiekamas izskai-

drošanas dēļ lauki zaudēja ievērojamu naudas summu. Šigada budžetā kompensācijas atmaksa noteikta 2,7 miljonu latu. Ja arī šoreiz nepratīsim izmantot šo iespēju, tas būs liels zaudējums laukiem, tāpēc gribu paskaidrot zemniekiem, lauku uzņēmējiem, kooperatīvajām sabiedrībām, kas jauns ietverts likumā par akcīzes nodokli, lai arī laukiem nauda tomēr nāktu atpakaļ.

Iepriekšējā likumā bija noteikts, ka akcīzes nodokli par dīzeļdegvielu zemes lietotājiem atmaksā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmēros. Jaunā Sacimā pieņemtajā redakcijā ir ļoti precīza: «Lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem (juridiskām, fiziskām personām) akcīzes nodoklis par dīzeļdegvielu atmaksājams pēc aprēķina par 80 litriem dīzeļdegvielas par katru īpašumā, lietošanā vai nomā esošu lauksaimniecībā izmantojamās zemes hektāru Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.» Agrāk radās problēmas, kam šo likumu drīkst piemērot — Ieņēmumu dienests negribēja atzīt nomas zemes, tikai aramzemi, taču tā ir vien daļa no lauksaimniecībā izmantojamās zemes, bet tagad šis likuma pants attiecas gan uz īpašuma, gan lietošanas,

gan nomas zemēm, jo galvenais — lai neatkarīgi no īpašuma formas zemes lietotājs varētu šogad zemi apstrādāt. Nekāda patvaļīga šī likuma traktēšana ne no Ministru kabineta, ne Valsts ieņēmumu dienesta rajonu pārvaldēm nav pieļaujama.

Viens no būtiskākajiem noteikumiem, lai zemnieks varētu pierādīt savas tiesības attiecībā uz akcīzes nodokļa atlaidi dīzeļdegvielas iegādē, ir čeki un rēķini par nopirkto. Šis mehānisms gan likumā nav iestrādāts, taču, pēc spēkā esošajiem citiem likumiem, atsevišķi izrakstīts rēķins par dīzeļdegvielas iegādi tomēr vajadzīgs un degvielas uzpildes stacijām tas jāizsniedz pēc pirmā pieprasījuma.

Būdam zemnieks, esmu pārliecinājies, ka lauciniekiem bieži trūkst skaidrojošas informācijas par to, kā likumi darbojas, kādas tiesības, nevis tikai pienākumus tie dod, kā izmantot savā labā visas iespējas, kas likumā ietvertas. Tāpēc iesaku griezties rajonu konsultatīvajos dienestos.

Gundars Bērziņš,
Saeimas deputāts, LZS frakcijas
biedrs, Budžeta un finanšu
komisijas loceklis

Lai saņemtu subsīdijas par jaunlopiem

Ar šī gada 1. aprīli smagsvara jaunlopu, par kuriem pienākas subsīdijas, pieņemšanas kārtība rajonā ir šāda: jaunlopiem jābūt numurētiem, obligāti ir veterinārā apliecība. Ja ganāmpulks ir inficēts ar leikozi un jānodod jaunlopus, vispirms jālikvidē leikoza govju. Ganāmpulkā veic izmeklējumus. Ja nav slimu dzīvnieku, jaunlopu var realizēt un saņemt subsīdiju.

Valsts veterinārais departaments sniedz skaidrojumu, kā jārikojas saimniecībā, kur ganāmpulkā pēdējos

sešos mēnešos visi dzīvnieki uz leikozi ir seroloģiski negatīvi. Tas ir — visu kategoriju saimniecībām, kurās ir ar leikozi slimo govju grupa, šie dzīvnieki jātur izolēti, to aprūpei jābūt atsevišķiem lopkopējiem, jābūt atsevišķām ganībām un nedrīkst pieļaut slimo govju dabīgo lecīnāšanu vai mākslīgo apsēklošanu. Par to ir jāpasāk apsēklošanas akts.

Ar šo ceturksni subsīdijas saņems arī tie ganāmpulku īpašnieki, kuri jaunlopus realizē kautā veidā un uzrādīs kviti

vai pavadzīmi.

Smagsvara jaunlopus var realizēt sagādes un ražošanas apvienībā (kautā veidā), individuālajā ražošanas uzņēmumā «Inna», individuālajā komercuzņēmumā «Agate», zemnieku saimniecībā «Krejiņi», akciju sabiedrības «Turība» kaušanas cehā, kā arī gaļas kombinātos.

Ja jaunlopi tiek pārdoti šiem uzņēmumiem, jāsaņem kvīts vai pavadzīme, kurā uzrādīts jaunlopa inventāra numurs, barojums, dzīvsvars vai kaut-

svars. Nosacītā dzīvsvara aprēķināšanai pielieto koeficientu 1,965.

Iedzīvotājiem jābūt uzmanīgiem ar lopu pārpircējiem. Ja kādam zemniekam gadās vienlaikus realizēt arī kaimiņa jaunlopu, tad jārikojas šādi: jāpasāk akts par jaunlopa nodošanu, jāapliecina ar saviem parakstiem, bet pagastam tos jāapstiprina.

S.Repša,
rajona lauksaimniecības departamenta galvenā zootehniķe

Kur smaržo nauda, zemniekam nav ko darīt...

Nupat kļuva zināms, ka graudu audzētāju kooperatīvam, kuru veidoja gan mūsu, gan kaimiņu — Daugavpils, Krāslavas, Jēkabpils rajona — graudu audzētāji, no «Daugavpils dzimavnieka» privatizācijas nekas nav sanācis un zemnieku apvienība «Latvijas labība» paliks ar garu degunu. Par privatizācijas konkursu uzvarētāju komisija atzinusi firmu «Pie Daugaviņas»...

Trešdien Daugavpilī tikās Daugavpils, Krāslavas, Preiļu, Jēkabpils graudu audzētāju kooperatīvu priekšsēdētāji, lai apspriestu situāciju un izteiktu protestu pret to, ka privatizācijas komisija priekšroku devusi nevis Latgales rajonu graudu audzētājiem, bet firmai, par kuru nav nekādas informācijas. Tik vien zināms, ka tajā apvienojušies Daugavpils, Ogres, Aizkraukles, Jēkabpils un it kā arī kāds Preiļu zemnieks, kuri pērk 60 procentus akciju un iegūst kon-

trolpaketi. «Pie Daugaviņas» iekļāvies arī firma «Vanema», kura pērk 25 procentus akciju. Pēdējo pazīst kā graudu importētājfirmu.

Pēc konkursa rezultātu apkopošanas situācija bija šāda — «Latgales labībai» biznesa plānu komisija novērtēja ar 54 ballēm, bet «Pie Daugaviņas» — ar 61.

Mūsu rajona graudu audzētāju kooperatīva priekšsēdētājs Valdis Čaunāns sacīja, ka tā laikam bijusi taktiska kļūda — biznesa plānu iesniegt laikus, lai komisija varētu izvērtēt mūsu plusus un arī tiesības kā graudu audzētājiem piedalīties Latgales graudu pārstrādes uzņēmuma privatizācijā. Konkurenti uzraudušies it kā nejauši un biznesa plānu iesnieguši stundu pirms biroja slēgšanas. Lūk, arī rezultāts...

V.Čaunāns teica: «Mans viedoklis ir viennozīmīgs: kur smaržo nauda, Lat-

gales zemnieku neviens klāt nelaidīs. Runā, ka tur esot arī kāds no mūsu rajona. Ja arī tā būtu, tad tas nav attaisnojums. Mūsu graudu audzētāju kooperatīvs ir atklāts, un tajā zemnieki, paju sabiedrības var iestāties arī patlaban un varēs arī turpmāk. Bet tos, kuri veido «Pie Daugaviņas», pagaidām nevienam neizdodas noskaidrot, un konkursa uzvarētāji tiek turēti tāda slepenībā, it kā būtu valsts noslēpums.

Mēs nesamierināsimies ar šādu rezultātu. Par to informēsim Zemnieku federāciju, Saeimu, valdību un Valsts prezidentu. Uzskatām, ka ir pārkāpts likums, kas dod tiesības 60 procentus no privatizējamā objekta akcijām iegādāties tiešajiem graudu ražotājiem. Un kas gan cits, ja ne Latgales rajonu zemnieki, bija tiešie graudu pārdevēji «Daugavpils dzimavniekam». Savukārt apdrošināšanas akciju sabiedrība «Ezer-

zeme», kura arī ir Latgales firma un kura cerēja nopirkt 25 procentus akciju, būtu tā, kas uz izdevīgiem noteikumiem zemniekiem gādātu tehniku, minerālmēslus un veiktu citus komercdarījumus. Bet nekā no šim iecerēm pagaidām nesanāk. Ja vien šajā skandalozajā lietā nenotiks kāds pavērsiens. Tieši uz to mēs patlaban vērsīsim sabiedrības uzmanību.

Latgales zemniekiem tā bija vienīgā izeja, kur viņi reāli varēja ieguldīt arī savus sertifikātus, jo «Daugavpils dzimavnieks» tiks privatizēts par sertifikātiem. Ne jau Ventspils naftas vai kāda cita uzņēmuma privatizācijā viņi varēs piedalīties! Bet viņi tika atstumti malā arī no savas vienīgas Latgales uzņēmuma. Diemžēl tāda ir šodienas realitāte. Bet par to zemnieki vēl nav teikuši savu pēdējo vārdu...»

Aina Iljina

Lipeklis, kviešu cena, audzēšanas rentabilitāte

Pagājušajā rudenī daudziem zemniekiem kviešus nebija kur likt, jo neesot vajadzīgi. Pagāja daži mēneši, un izrādās, ka nav no kā cept baltmaizi. Lai izdzīvotu līdz jaunajai ražai, jāpērk no ārzemēm par dārgāku cenu. Tiek solīts, ka rudenī pirs kā tos kviešus, kas iesēti pēmajā rudenī, kā arī vasaras kviešus, ko sēs šopavasār. Tāpat kā iepriekšējā gadā, cena būs atkarīga no lipekļa satura graudos.

Latvijas Zemkopības institūta pētījumi rāda, ka, ja pareizi un pietiekami kā ziemas tā vasaras kviešiem dod slāpekļa mēslojumu, tad lipekļa saturs kviešu graudos samiedz 28-35%. Pašreiz ziemas kviešiem

pirmais slāpekļa mēslojums ir uzsets. Tas galvenokārt paaugstinās graudu ražu. Otrajā devā uzsetie vai izmiglotie slāpekļa mēsli galvenokārt uzlabos ziemas kviešu graudu kvalitāti — lipekļa un olbaltumvielu saturu graudos. Visaugstāko lipekļa saturu ziemas kviešu graudos var iegūt, ja visu pavasari līdz to vārpošanai sējuma zelmenis ir tumši zaļā krāsā. Ja tas ir zaļā krāsā, tad tā «piekrāsošanai» līdz tumši zaļai krāsai otrajā devā maijā jāuzsēj līdz 1 centneram amonija salpeta uz hektāra, bet, ja tas ir gaiši zaļā krāsā, tad slāpekļa deficīts ir lielāks un jādod ap pusotra centnera amonija salpeta. Ja turpretī zelmenis šajā laikā ir tumši zaļgan-

zilganā nokrāsā, tad slāpekļa zelmenī ir par daudz un sējums var saveldrēties. No saveldrēšanās sējumu var paglābt tikai uzmiglot pretveldres preparātus — retardantus.

Audzējot ziemas kviešus neizlīdzinātos laukos — paugurainēs, planētās platībās ar atšķirīgu auglīgās kārtas biezumu un kur nevienmērīgi izklidēts mēslojums — zemeņa krāsojums lauka dažādās vietās nav vienāds. Mainot slāpekļa mēslošanas devas atkarībā no zemeņa krāsojuma, var ietaupīt slāpekļa mēslojumu, panākot ražības un graudu kvalitātes uzlabošanu.

Arī vasaras kviešiem gan ražības, gan graudu kvalitātes uzlabošanai jālieto slā-

pekļa mēslojums. Slāpekļa mēslojums jāiestrādā ar augsnes pirmssējas kultivāciju. Uz hektāra jādod 1,5-3 c/ha amonija salpeta.

Ievērojot šos ieteikumus, gandrīz visos augsnes un laika apstākļos kviešu graudos var sasniegt lipekļa saturu virs 28%. Turpretī tad, kad tajos pašos kviešu graudos lipekļa saturu nosaka iepirkšanas firmas laboratorijā, tad tā saturs bieži vien ir krietni zemāks, par tiem jāmaksā lētāk un tie pat var kļūt «nederīgi».

Lai aizsargātu kviešu audzētājus, būtu jāorganizē neatkarīgas laboratorijas ar arbitra tiesībām.

V.Osmanis, Dr. agr.

Latvijas Pensionāru federācijas darbība veco ļaužu sociālā stāvokļa uzlabošanā un viņu interešu aizstāvēšanā

Mūsu valsts iedzīvotāju skaits ir 2,5 miljoni cilvēku. No viņiem 1994. gadā 661,6 tūkstoši cilvēku jeb 26 procenti bija pensionāri, no tiem 498,6 tūkstoši bija vecuma pensionāri. Apmēram katrs desmitais pensionārs turpina strādāt, kaut arī tad pensijas izmaksa tiek pārtraukta. Pensionēšanas vecums Latvijā ir 55 gadi sievietēm un 60 gadi vīriešiem. Tagad valdība ir ierosinājusi to pakāpeniski pagarināt līdz 65 gadiem abu dzimumu cilvēkiem.

1991. gada augustā Latvija atguva 1918. gada 18. novembrī iegūto un 1940. gada jūnijā zaudēto neatkarību. Sākās grūta un sarežģīta pāreja no komandministratīvās ekonomikas uz tirgus saimniecību. Cenu un tarifu straujā celšanās un sevišķi lielā inflācija ļoti samazināja iedzīvotāju pirktspēju. Tāpēc sašaurinājās ražošanas, picauga bezdarbs, strauji pasliktinājās veco ļaužu sociālais stāvoklis.

Laikā no 1990. līdz 1993. gadam inflācijas indekss bija 5986, tas ir, cenas un tarifi pieauga gandrīz 60 reizes. 1993. gadā iekšzemes kopprodukta apjoms bija tikai 49,7 procenti no 1990. gada līmeņa.

1993. gada jūnijā atjaunoja Latvijas kādreizējo nacionālo valūtu — latu (Ls). 1995. gada 25. martā viena lata apmaiņas kurss Latvijas Bankā bija 1,03 USD. Piedzinot 200 Latvijas rubļu vienam latam, iedzīvotāju noguldījumi krājkasē netika indeksēti un tāpēc kļuva ļoti mazvērtīgi.

Latvijas Labklājības ministrijas 1995. gada janvārī aprēķinātais krīzes iztikas minimums ir 42 lati. Minimālā sociālā pensija 1995. gada martā bija 21 lats mēnesī. Vidējā pensija šai laikā bija 30 lati jeb 58 USD mēnesī. Tautas saimniecībā nodarbināto cilvēku vidējā darba alga 1994. gadā bija 77 lati mēnesī. Salīdzinājumam var norādīt, ka tāda apmēram bija arī augstskolu profesoru vidējā alga.

Ar likumu noteikts, ka atbilstoši vidējās darba algas pieaugumam katrā gada ceturksnī pensijas ir jāindeksē. Tomēr jau trīs pēdējos ceturksņus pensiju indeksācija nav notikusi. 1995. gada janvārī inflācija Latvijā bija 3,5 procenti, bet februārī — 3,2 procenti. Latvijas valsts budžeta ieņēmumi 1995. gadam ir ielānāti 475 miljoni latu. Dīvēl šī gada janvārī un februārī tika ievākti tikai 70 procentu no šiem mēnešiem paredzētā ieņēmuma. Latvijas ārējais parāds šī gada 1. martā bija 192 miljoni latu, bet valsts iekšējais parāds — 296 miljoni latu. Šāda saimnieciskā situācija arvien vairāk pasliktina arī Latvijas pensionāru sociālo stāvokli.

LPF apvieno 69 Latvijas pilsētu, lauku rajonu, kā arī profesionālās vietējās apvienības un pensionāru klubus. LPF ir demokrātiska, sabiedriska un nepolitiska organizācija. Federācija nevēl pensionāriem biedru naudas un tās kongresā ievēlēt vadītāji savu darbu veic sabiedriskā kārtā, bez atalgojuma. Ar LPF darbību saistīto telpu ires, apkures, pasta un citus izdevumus sedz Latvijas Brīvo Arodbiedrību savienība, kuras mājā, Rīgā, Bruņinieku ielā 29/31 federācijai ir ierādīts neliels kabinets.

LPF ar savu intelektuālo kapitālu piedalās akciju sabiedrības «Latvijas Sertifikātu fonds» un akciju sabiedrības «Latvijas Privātais Pensiju fonds» darbībā. Latvijas Pensionāru federācija rosīgi sadarbojas ar tādām starptautiskām veco ļaužu organizācijām kā Eiropas Pensiju fondu Klubs, Eiropas Ziemeļvalstu pensionāru apvienību NORSAM, ANO ietvaros darbošos organizāciju Help Age International, Eiropas pensionāru sociālo organizāciju EPSO, kā arī pateicoties partnera atsaucībai, uzsākusi sadarbību ar Eiropas veco ļaužu federāciju European Federation for the welfare of the elderly — EURAG.

Šī starptautiskā sadarbība paplašina pieredzi un ir mums liels morāls atbalsts grūtajā Latvijas pensionāru sociālās aizstāvības darbā.

Jānis Porietis, Latvijas Pensionāru federācijas priekšsēdētājs, profesors

Teātra svētki vai draudošās

Rajona jaunrades centra darbinieki skolu teātru svētkiem datumu — 31. martu — noteica vismaz pāris mēnešu iepriekš, un tomēr šo izvēli bija vadījušas zvaigznes, jo 31. marta priekšvakarā zvaigžņu ceļu gudrie tulki horoskopos pareģoja veiksmīgu dienu un atraisītu, radošu spēli tieši aktieriem.

Prognoze bija nekļūdīga, jo Preiļu kooperatīvās arodvidusskolas zālē, kurā svētku dalībnieki satikās, kā arī uz skatuves jaunie aktieri lielākoties jutās droši un dabiski, un piesaistīja skatītāju uzmanību visas četras stundas. Pat tad, ja viena un tā pati izrāde bija jāskatās divreiz, kā tas gadījās ar H.Paukša lugu «Vella dzišana», ko iestudējuši gan Līvānu 1. vidusskolas 5.-8. klašu skolēni, gan Jersikas pamatskolas bērni. Režisores Ilze Ārsmeniece un Zenta Liepniece. Atkārtotās arī Pelnušķītes — noniecinātās pameitas tēls, un pat viena no pašu mazāko aktieru — leļļu teātru dalībnieku sagatavotajām ludiņām. Tomēr bija interesanti salīdzināt.

Teātru svētkos piedalījās 13 kolektīvi. Šādi svētki notika jau otro gadu pēc kārtas. Atšķirībā no pagājušā gada jūtami ir cēlusies jauno tēlotāju skatuvisko darbību prasme, spēlēts tika brīvāk, pārliecinošāk, skaistāk. Izmainījies repertuāra kvalitāte.

Ja gadu iepriekš tika spēlētas ludiņas ar moralizējošiem un pamācošiem tekstiem, no kā garlaikojās gan skatītājs, gan pats aktieris, tad šogad bija iestudēti darbi, kuros mūžīgās tikumiskās lietas par labestību, darba nepieciešamību, skaistā, krietnā un godīgā uzvara pār tumšo un zemisko tika izspēlētas darbībā, ņemot klasiskos Sniegbaltītes, Pelnušķītes, Bārenītes, Velna, Ragana, Sliktā burvja, Pamātes tēlus. Svētkus ievadīja mazākie — jaunrades centra leļļu teātris, ko vada Velta Beča.

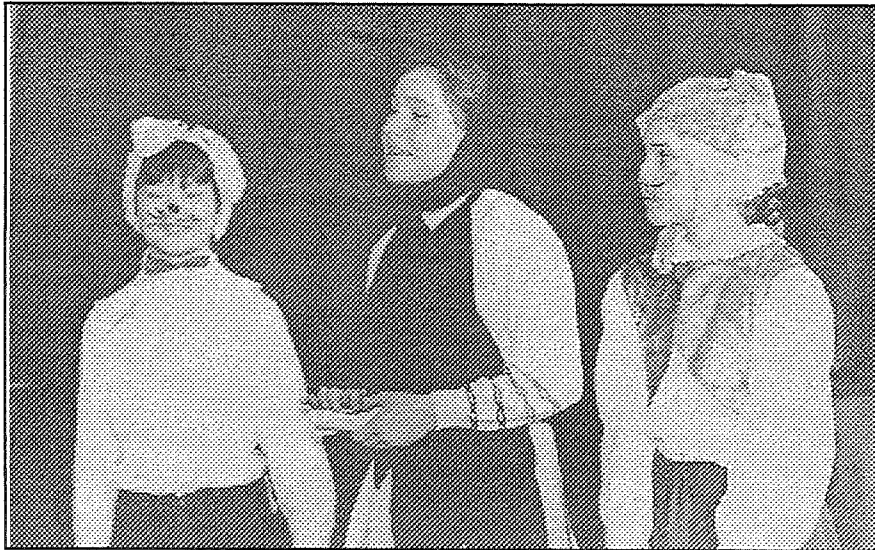
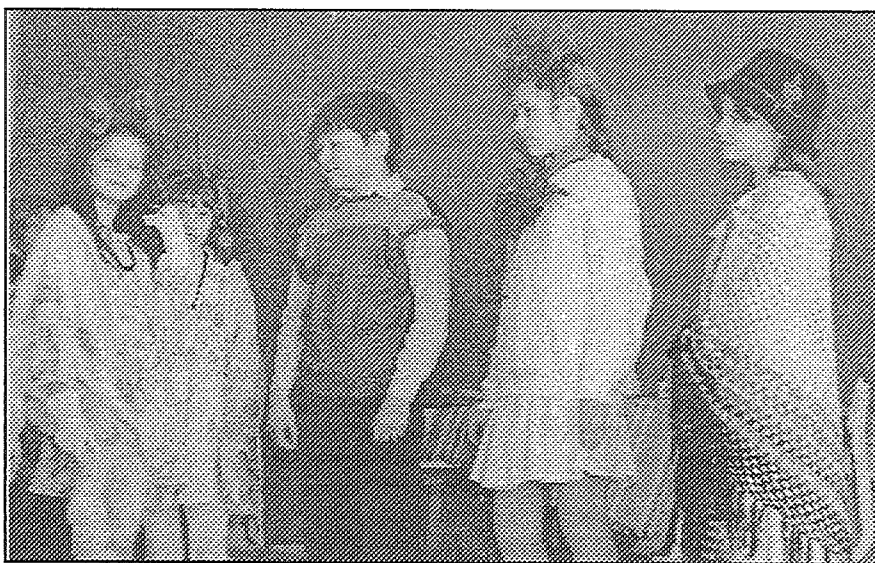
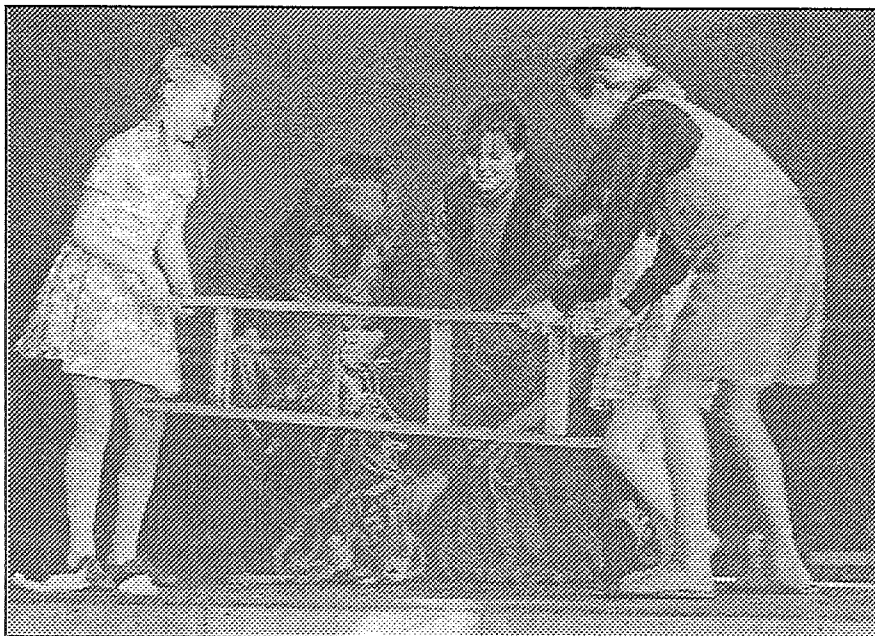
Vidusskolu grupā teātra spēlēšanas tradīcijas saglabā Līvānu 1. vidusskola, tāpat kā pērn, arī šogad piedaloties ar modernāku darbu, nebaidoties pāronizēt paši par savu vienaudžu īpašībām. Līvānieši bija atveduši iestudējumu «Sardinella ziepēs jeb Dzīve ir skaista», ko sarakstījis H.Paukšs un kurā galveno lomu tēloja Rita Kašs. Meitene spēlēja arī Līvānu kultūras nama dramatiskajā kopā un ir ar nopietnu skatuvisko pieredzi. Pārliecinoši viņai līdzī turējās arī pārējie lomu tēlotāji.

Neparastāku darbiņu — L.Laicena un L.Paegles «Puķes» — izrādīja Priekulu pamatskola. Tā it kā bija leļļu izrāde, jo aktieri spēlēja aiz aizslietņa. Bet par leļļiem nevar nosaukt košās puķes, kas darbojās virs aizslietņa, rozi, atraitnīti, nelķi, saulespuķi un pārējās. Tās nebeidza lielīties un sacensties dižciltībā, kamēr nāca pinkains āzis un tās notiesāja... Ārējais skaistums nav mūžīgs, tā šīs izrādes domu saprata skatītāji. Kolektīvu vada Anita Rubene.

Riebiņu vidusskolas mazie aktieri krievu valodā izrādīja visiem zināmos kaķu nama bagātās īpašnieces piedziņojumus lepnajā mājā pirms ugunsgrēka un nožēlojamo pamestību pēc tam. Ar aktieriem strādā Jelizaveta Šeinova.

Jaunsilavu pamatskola A.Kaktinieces vadībā bija iestudējusi pantomīmas uzvedumus. Rožupes pamatskola izrādīja V.Pavlovskā lugu «Zirņu puika», kurai ļoti veiksmīgi bija atrasts galvenais varonis — zirņu puika — Andžs Balodis ar skaļu, skaidru balsi un darbīgs. Kolektīvu vada Aija Usāne.

Latviešiem raksturīgas īpašības — pēc vārda kabatā nemeklēt, attapību, rūpēm par savu tuvāko — vēderu un tamlīdzīgi apspēlēja aizkalmieši E.Skalbja lugā «Kas radija pasauli?». Iestudējums tapis I.Dumbrovskas vadībā.

Šķiršanās skumjajās priekšnojautās

Pats lielākais uzvedums bija galēniešu iestudētā A.Rubeņa luga «Bolta nōce bōrineite». Tā ir pasaka trijos cēlienos, sarakstīta pēc tautas dziesmu un pasaku motīviem.

Visus cēlienus nevarēja izrādīt, jo laiku vajadzēja arī citiem kolektīviem, tāpēc tika izveidots saīsināts variants, kurā tomēr spēlēja visi aktieri, jo nevienam no tiem, kas daudzas pēcpusdienas stundas pavadījuši mēģinājumos, negribējās palikt mājās. Tik plašai izrādei arrodvidusskolas skatuve bija par knapu.

Galēnu pamatskolā dramatiskais kolektīvs ir ar bagātām tradīcijām, tas darbojas jau deviņus gadus. Latviešu literatūras un valodas skolotājas Martas Bindukas vadībā katru gadu tiek iestudēta jauna luga, pie tam tās izvēlas aizvien plašāka apjoma. Luga «Bolta nōce bōrineite» darbojās gandrīz visi, sākot no 6. klases, skolēni, kopā 32. Nav iesaistīti tikai tie, kas dzīvo ļoti tālu no skolas un pēcpusdienās vai vakaros nevar atnākt uz mēģinājumiem. Galēnu skolas iestudējumos tiek iesaistīti arī skolas pedagogi, bijušie audzēkņi, kā tas bija ar Aleksandru Zeimuli-Prīzevoitu, pensionētu skolotāju Veroniku Voveri pagājušā gada iestudējumā — J.Klīdzēja darba V.Zepas skatuves variantā «Dāvātas dvēseles». Šī gada izrādē iesaistītie skolotāji Elza Leimane, Jānis Upenieks.

Iestudējumā ir daudz deju — sudmalīņas, valsis un citas, kuras vietas un laika šaurības dēļ nevarēja izrādīt. Dramatiskais kolektīvs ar izrādi uzstājies Viļānos, Stabulniekos, bet par

biļetēm iegūto naudiņu izlietojis ekskursijai uz Rīgu. Luga izrādīta arī sava pagasta ļaudīm. Izrādei gādāts daudz tēpū, tie pašu šūdināti.

Marta Binduka atzina, ka savas lomas visi iestudējuši ar patīkšanu, bet ar īsti skatuvisku dzirksti tēlo Inese Kupre, Dagnija Briška, Inga Čaunāne, Gunta Gorožņiece. Galminieki Ints Ivdris un Armands Čaunāns pēc izrādes stāigāja ar kroņiem galvā un atzinās nevilnotās jūtas pret teātri. Ints bez tam vēl nodarbojas ar sportu, modernajām un tautiskajām dejām, bet Armandam labāk patīk komēdijas.

Teātru svētkos netika vērtēti un skaitīti punkti vai balles kolektīviem. Sko-

las, kas apzinās, ka viņu uzvedumi ir labi sagatavoti, varēs pieteikties uz noda teātru skati Daugavpilī. Režisori uzmanīgi sekoja līdzī savu aktieru spēlei, domājams, ka viņiem nepalika nepamanīta arī vājās vietas — klusa vai neskaidra runa, skatītājiem uzgriezta mugura, nevižģis vai nespodrs tērps vienā otrā izrādē, kā arī tas, ka ir reizes, kad tēlojumam no īstenības obligāti jāatšķiras. Ja paredzēts kādam iegāzt, tad nav jāsit tik īsti, ka no sitiena pat skatītājs saraujas, domājot, cik ļoti šī brīdī sāpēja sitiena saņēmējam.

Pauzes, kas bija starp izrādēm dekorāciju uzstādīšanai un novākšanai, aizpildīja reklāma. Saldumus, ko saņēma kolektīvi, pirms apēšanas vajadzēja reklamēt, un te nu visi rādīja savu attāpību.

Vēl zālē no pašas Rīgas bija ieviesusies žurka Rozālija, kas bez mitas runāja, ēda, bet kad nerunāja un neēda, tad pamanīja, kas notiek uz skatuves un vai nu gauži ievaimanājās, līdz jūtot varoņu ciešanām vai arī devās spēlēt — par astoto rūķīti, vai arī glāba, kas glābjams, dzēšot degošo kaķu namu. Žurkai viss beidzās laimīgi, — par plāpību aiz garās astes pie krēsla kājas neviens nepiesēja.

Bet pavisam citādā jūtopā sarīkojumu vadīja jaunrades centra darbinieki, dažas dienas iepriekš saņēmuši rajona vadības vēstuli par iespējamo jaunrades centra likvidāciju. Jaunrades centra, jauno tehniku stacijas, rajona bērnu bibliotēkas, Preiļu vakarskolas liktenis vēl nav izšķirti. Četras bērnu iestādes vienlaicīgi ir brīdinātas par iespējamo

likvidāciju. Nost ar teātriem, grāmām, nodarbībām! Cik krogu un alkohola veikalu var atvērt telpās, no kurām tiks izdzīti bērni!

Visai negribīgi par šo iestāžu pārņemšanu savā pārziņā balsoja Preiļu pilsētas dome. Ja jaunrades centrs arī nonāks pilsētas pašvaldības ziņā un turpinās darboties, kas rajona skolu bērņus aicinās kopā uz «Zvirbuļiem», «Kāpēcīšiem», «Superpuikām», «Rotalļietu spietiem», «Jaunajiem talantiem», «Teātru svētkiem», «Taureņu dienām», «Māras zemes martiniēcēm», izstādēm un citiem sarīkojumiem, ko līdz šim ir organizējis jaunrades centrs? Vieta, uz kuru vēl jāprojām nāk bērni...

L.Rancāne

ATTĒLOS:

● aina no Galēnu pamatskolas iestudētās lugas «Bolta nōce bōrineite»;

● Līvānu 1. vidusskolas aktieri «dzen velnu»;

● «Kaķu nama» saimniece un viesi — Riebiņu vidusskolas skolēni;

● Rajona jaunrades centra dramatiskais kolektīvs izrādīja lugu «Lapsa sludina mieru». Kolektīvu vada Velta Mičule;

● Rozālija sveic Sutru pamatskolas skolotāju Sarmīti Stupāni, kuras vadībā skolēni iestudējuši I.Auziņa lugu «Burvju nūjiņa».

J.Silicka foto

Tev nebūs nokaut!

Pēdējo gadu nepielūdzamā statistika neapšaubāmi liecina, ka aizvien vairāk un vairāk pieaug to cilvēku skaits, kuri no dzīves aiziet apzināti, izdarot pašnāvību. Ja Latvijā 1990. gadā bija reģistrēti 695 pašnāvības gadījumi, tad 1993. gadā jau 1100, bet 1994. gadā — 1301 gadījums.

Visvairāk pašnāvību izdara vecumā no 50 līdz 54 gadiem. Taču apzinātu aiziešanu no dzīves izvēlas ne tikai vidēja mūža gājuma cilvēki, bet arī pavisam jauni, pat pusaudži. Kāpēc notiek tīša sevis nonāvēšana?

Cilvēku dvēseļu pētnieki uzskata, ka pašnāvību var izdarīt tikai garīgi vai fiziski slims cilvēks, kas paškritiski nespēj un nevar novērtēt radušos situāciju un savas iespējas. Cilvēks, kā uzskata kāds teologs, var izšķirties par pašnāvību tādā gadījumā, ja viņš ir pazaudējis kontaktu ar sevi, apkārtējiem cilvēkiem un ar Dievu. Nekad nenotiks pašnāvība, ja cilvēks mēģinās saprast šīs trīs lietas.

Pašnāvība ir egoisma visaugstākā izpausme. Cilvēks atņem sev dzīvību, lai pamudinātu pārējos pievērst uzmanību. Bieži vien notiek tā, ka tikai pēc pašnāvības gadījuma gan vecāki, gan sko-

lotāji vai sabiedrība sāk domāt, ka nav kaut kas kārtībā. Taču ir jau par vēlu.

Nesen kāds vairāku bērnu tēvs izdarīja pašnāvību, būdams ilgāku laiku bezdarbnieks un cerēdams, ka pēc viņa labprātīgas nāves sieva saņems pabalstu bērnu uzturēšanai un audzināšanai.

Normālā stāvoklī vesels cilvēks līdz tam nenonāks. Viņš meklēs iespēju, kā izkļūt no kļūmīgā stāvokļa, jo nav tādas situācijas, kuru, nopietni izvērtējot, nevarētu izmainīt sev par labu, arī bezdarbu. Cilvēks vienmēr var atrast izeju no kritiska stāvokļa.

Kāda sena turku pasaka stāsta, ka reiz jauneklis visu laiku pastāvīgi sūrojies par savu nabadzību. Kāds vecs akmeņkalis, iedams garām jauneklja miteklim, izdzirda viņa vārdus un jautāja:

— Ko tu pastāvīgi sūdzies? Tev taču pieder liela bagātība!

— Kur tad tā ir?

— Tavas acis! Cik tu gribēti saņemt kaut vai par vienu aci?

— Acis es neatdotu ne par kādiem dārgumiem! — jauneklis izbijies atbildēja.

— Labi, — teicis akmeņkalis, — ļauj sev nocirst rokas, par tām tu dabūsi daudz zelta!

— Nē! Par zeltu es savas rokas neatdošu! — jauneklis noraidīja.

— Nu, tu redzi, ka esi ļoti bagāts, — vecais akmeņkalis turpināja. — Ko tad tu sūdzies?

Vislielākā bagātība cilvēkam ir spēks un veselība, ko nevar nopirkt ne par kādu naudu! — sacīja sirmgalvis un gāja savu ceļu.

Kas jādara, ja prātā ienāk domas par pašnāvību? Vajag iedomāties, ka iespēja dzīvot dota tikai vienu reizi, tāpēc svarīgi to izmantot. Jādzīvo sava, nevis cita dzīve, ka citiem ir vēl sliktāk. Jāatjauno saites ar Dievu. Te daudz var palīdzēt laba bikts un sirsniņa lūgšana.

Ticīga cilvēka pašnāvība ir pretunā ar Baznīcas likumiem. Viduslaikos pašnāvību atzina par noziegumu un bargi sodīja. Pēc tālaika tiesībām šādu mironi sadedzināja vai noslicināja jūrā. Latvijā — sprauda uz mieta un ieraka purvā. Vēl nesen pie mums pašnāvnieku apbedīja ārpus kapsētas vārtiem vai pie žoga.

Kopš 18. gs. beigām soda likumu sāka atcelt.

Pret pašnāvību nostājās senie filozofi Aristotelis (384-322) un Platons (427-347), kā arī jaunāko laiku analītiķis Imanuēls Kants (1724-1804).

Bībelē 5. Dieva bauslis skaidri atgādina:

— Tev nebūs nokaut! (*II Mozus grāmatā 20.1*).

Svētais Augustīns (354-430) apkaroja pašnāvniecību. Teologi vadās pēc sekojošiem principiem:

1. Pašnāvība ir pārkāpums pret Dieva radišanas likumiem;

2. Pašnāvība ignorē dabu, kuras pamatprincips ir dzīvība un tās saglabāšana;

3. Tas ir noziegums pret sabiedrību. Cilvēks nav noteicējs par savu ķermeni un tā eksistenci. Pāvests Pijs XII (1939-1958) paskaidroja, ka cilvēks ir tikai savas ķermeņa pārvaldnieks.

Katoļu Baznīca ir pret pašnāvību un iemidzināšanu smagu un neārstējamu slimību gadījumos, t.s., eutanāsiju.

Pašnāvnieks ir baušļa «Tev nebūs nokaut!» pārkāpējs, tāpat grēkotājs. Garīdznieks neuzņemas atbildību par šāda aizgājēja dvēseli, tomēr viņš piedalās bērū ceremonijā. Dažas konfesijas mācītāji, apbedot pašnāvnieku, neiet zārkam pa priekšu, kā tas paredzēts liturģijā, bet gan aiz zārka, zārka aizmugurē.

Svētīgais kapucīns Toms, kas ilgāku laiku strādāja Latvijā un labi pazina mūsu dzīves apstākļus, aicināja ticīgos par pašnāvnieku lūgties divreiz vairāk nekā par parasto mīrušo.

Pastāv pamatots uzskats, ka tajā mirklī, kad cilvēks cenšas sevi tīši nonāvēt, viņš ir spēcīga psihiska novirze, kas robežojas ar garīgu saslimšanu. Ne velti tie, kuriem pašnāvība nav izdevusies, tiek ievietoti psihiatriskajās klīnikās, kur notiek intensīva ārstēšana.

Ir gadījumi, kur aiz pašnāvības tiek slēpts noziegums — cilvēku iepriekš nogalina, bet pēc tam pakar vai nošauj. Par cilvēka gatavošanas pašnāvībai var liecināt slimnieka nejausi divaini izteicieni, savāda satura vēstules, ko viņi adresē piederīgajiem, slimnieka uzvedība. Tāpēc eksperti pēc nāves meklē, vai pašnāvnieks nav atstājis kādu savas rīcības motivāciju.

Galvenais iemesls — mēs esam pārāk novērsušies no Dieva! Šos vārdus var uztvert teoloģiski, bet

var uztvert arī cilvēcīgi. Vai mums katram ir pilnīga sajēga, pēc kā mēs dzīvē tiecamies, kāds ir mūsu dzīves mērķis un kādas garīgas vērtības sabradājam kājam!

Sevišķi bīstami un potenciāli pašnāvības kandidāti ir visi, kuri atrodas stiprā alkohola un narkotiku iespaidā — t.s. delīriums tremens priēstadijā. Tāpat karstuma murgos, halucinācijas ietekmē, epilepsijas (kritamās kaites) stāvoklī, dažreiz arī progresīvās paralīzes stāvoklī. Jāatceras, ka visvairāk tīši sevi nonāvē vasaras mēnešos.

Apustuļu darbos Bībelē 16. nodaļā ir stāstīts par Svēto Pāvilu cietumā. Notika zemestrīce. Cietumsargs uzmodies un, redzēdams durvis atvērtas, izrāva zobenu un gribēja nonāvēties. Bet Pāvils skaļā balsī sauca:

— Nedari nekā sev ļauna!

Šim Svētā Pāvila brīdinājuma saucienam «Nedari nekā sev ļauna!» bieži jāatskan tiem, kuri domā tīši sevi nonāvēt pakaroties, nošaujoties vai nolecot no jumta. Atgriezieties ātrāk pie Dieva, tūlīt nožēlojiet grēkus un, alkoholā un narkotikā grimstošie, neatlieciet nopietnu ārstēšanos. Nav tādu problēmu, kuras kopīgiem spēkiem nevarētu atrisināt. Tāpēc jau ir grūtības un ciešanas, lai tās pārvarētu un izturētu!

— Kas izturēs līdz galam, tiks izpestīts! (*Pestītāja vārdi*).

Tev nebūs nokaut!

Nedari nekā sev ļauna!

A.Budže, Tilžas prāvests

Ziņas no policijas

Līvānu policijas iecirknis

● Nakti uz 6. martu Līvānos kioskam «Agnese» izdauzīts skatlogs, nozagti pārtikas produkti. Vainīgie noskaidroti, ierosināta krimināllieta. Rīgas ielā 17 atrasts Vijas Č. (1946.g.) liķis bez vardarbības pazīmēm.

● Nakti uz 7. martu uzlauzta 2. kulinārijas veikala durvis, nozagti pārtikas produkti. Vainīgie noskaidroti, ierosināta krimināllieta.

● Nakti uz 8. martu no V. piederošas automašīnas VAZ 2105, kas bija atstāta pie daudzstāvu nama Turku pagasta Jaunsilavās, nozagts akumulators, audiokasetes un sporta kurpes. Notiek izmeklēšana.

● 10. martā nakti uzlauzta K. garāžas durvis Līvānos, nozagts velosipēds. Vainīgais noskaidrots, ierosināta krimināllieta.

● 11. martā no šķūniša, kas atrodas Rīgas ielā 193, nozagts š. piederošs mopēds Rīga-13. Vainīgos meklē.

● 12. martā isi pēc pusnakts pie līvānieša B. ieradās viņa paziņa Marita R. ar diviem nepazīstamiem vīriešiem, kuri pieprasīja naudu. Zemessargi noziedzniekus aizturēja, pie viena no viņiem atrasta nelikumīgi glabāta gāzes pistole. Ierosināta krimināllieta. Celniecības ielā 28 uzlauzta noliktavas durvis, pazuduši divi maiši ar cementu. Vainīgos meklē. No dārza mājiņas kooperatīvā «Daugava» pazuduši astoņi N. piederoši truši. Vainīgos meklē.

● 13. martā no mājām Avotu ielā 3 pazudis L. piederošs, paštaisīts darba minitraktors. Vainīgie tiek meklēti.

● 14. martā ar iesniegumu policijā griezies G., ka no viņam piederošā meža Rudzētu pagastā izgriezti 15-20 kubikmetri bērzu. Vainīgie — pagasta iedzīvotāji noskaidroti, ierosināta krimināllieta. Rožupes pagasta iedzīvotājs Vladislavs S. savās mājās nelikumīgi tirgojās ar alkoholiskajiem dzērieniem, sastādīts administratīvais protokols, sodīts ar 150 latiem.

● 19. martā pusnaktī Rīgas ielas 57. nama pagrabā izcēlās ugunsgrēks. Nepilngadīgie šeit bija ierīkojuši pulcēšanās vietu. Ugunsgrēks radās alkohola reibumā bez uzmanības atstājot apsildāmās ierīces.

● 20. martā no kāda šķūniša Dzelceļa ielā pazuda V. piecas vistas. Tiek meklēti vainīgie. Turku pagasta iedzīvotājs S., pārnākot mājās, konstatēja, ka uzlauzta šķūniša durvis un pazudusi ķerra. Noskaidrojās, ka to bez atļaujas aizņēmis kāds kaimiņš. Līvānu poliklinikā no T. somas pazuda pase, bērna apliecība, nauda. Vainīgie — nepilngadīgie noskaidroti, materiāls nosūtīts uz tiesu audzinoša rakstura pasākumu pieņemšanai.

● 23. martā Jersikas pagastā no galdnieku darbnīcas nozagts motorzāģis. Vainīgās personas — vietējie iedzīvotāji noskaidroti. Izmeklēšanas gaitā kļuvis zināms, ka šie paši noziedznieki 1994. gada maijā no minētajām darbnīcām nozaga rokas elektrozāģi. Sastādīti administratīvie protokoli par vairākiem Līvānu iedzīvotājiem, kuri savās mājās nelikumīgi pārdeva alko-

holiskos dzērienus. Vainīgie maksās naudas sodu.

Nelikumīga tirgošanās ar alkoholiskajiem dzērieniem atklāta individuālajā uzņēmumā Rīgas ielā 229, kā arī i.u. «Nataša».

● 25. martā Svetlana J. izsita loga rūtī A. dzīvoklī. Vainīgā saukta pie atbildības par sīko huligānismu. Uzlauzta G. garāžas, kas atrodas kooperatīvā Zemgales ielā, durvis, nozagtas trīs riepas. Vainīgie tiek meklēti.

● 26. martā nodega J. piederošā dārza māja, kas atradās Fabrikas ielā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana. Jānis Č. izdauzīja logu P. dzīvoklī. Vainīgais tiks saukts pie atbildības par sīko huligānismu.

● 27. martā pazudis melns mopēds «Stella», kas piederēja L. un atradās Zaļajā ielā 12. Tiek meklēti vainīgie.

● 29. martā pulksten 7.00 pie mājas Krustpils ielā 65 atrasts Ņikifora S. (1937.g.) liķis bez vardarbības pazīmēm. Mākslas skolai Lāčplēša ielā 1 sabojāta notekcaurule, sabojāts mākslas darbs. Vainīgie — apkārtējo māju nepilngadīgie jaunieši, notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

● 1. aprīlī no S. mājas Rožu ielā pazuda nauda — 40 latī. Tūlīt tika atrasts vainīgais — kāds kaimiņš.

● 2. aprīlī saņemts iesniegums no Rožupes pagasta Stikānu iedzīvotāja S., ka nakti uz 31. martu no kūts pazudis sivēns. Notiek izmeklēšana.

***

8. martā publicētajās policijas ziņās minētais zēns Dmitrijs T., kurš bija izgājis no mājām un pazudis, ir laimīgi atradies. Viņš aizturēts Rīgā, nogādāts nepilngadīgo profilakses centrā un nogādāts atpakaļ uz Līvāniem.

Aglonas policijas iecirknis

● 5. martā divi nepazīstami vīrieši uzbruka firmas «Senson» degvielu uzpildes stacijai Pelēču pagastā, nolaupija 123 latus. Veiksmes ierosināti, uzbrucēji gribēja aplaupīt arī kādu degvielas uzpildes staciju Rēzeknē. Tur viņi tika aizturēti. Vainīgie bija Rēzeknes rajona iedzīvotāji — čigāni.

● 13. martā sastādīti administratīvie protokoli par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem. Vieglas peļņas tiktotājam — Klaudijai Valānei no Aglonas pagasta, Janīnai Grebežai no Rušonas pagasta Rutuļiem, Marijai Pokšānei no Rušonas pagasta Aglonas dzelzceļa stacijas, Aļonai Smetaņņikovai no Rušonas pagasta Baškiem, par nelikumīgu tirgošanos ar alkoholiskajiem dzērieniem savās mājās jāmaksā katrai pa 150 latiem soda naudas.

● 15. martā no Pelēču pagastā esošās 36 dzīvokļu jaunceļamās mājas pazuduši 15 logu un balkonu durvju rāmji. Notiek izmeklēšana.

● Aglonā pa laikam atgriežas jaunieši, kuri kādreiz mācījušies un absolvējuši Aglonas bērnu namu (tagad ģimnāziju) un kuri nespēj iekārtoties dzīvē. 5. martā I.R. pazuda magnetola, bet 22. martā no kāda dzīvokļa A. Broka ielā — rokas pulkstenis. Par šīm zādībām aizturēts klaidonis no Rīgas, bijušais bērnu nama audzēknis.

Precizējums

1. aprīlī laikrakstā «Novadnieks» policijas ziņās publicēta informācija par Jāni Gavaru, kurš veicis huligāniskas darbības un sodīts ar 10 aresta dienakām. Sakarā ar to, ka arī citi šāda uzvārda un vārda īpašnieki šo informāciju attiecinājuši uz sevi, precizējam, ka vainīgais Jānis Gavars dzīvo Riebiņos, Dārzu ielā 3-12, dzimis 1952. gadā.

Visiem pārējiem Jāņiem Gavariem par varbūtejam morāliskām ciešanām atvainojamies.

Policijas ziņās sniegta kļūdaina informācija par notikušo noziegumu Preiļu pagastā. Informācija pareizi lasāma šādi. 9. martā Preiļu pagasta Jaundrūvās Minajs S. zāģēja malku. Viņam palīdzēja šī paša pagasta iedzīvotājs Staņislavs V., kurš pēc tam atgriezās savās mājās — Alksņu mājās Dzintaros. Pēc laika pie viņa ieradās Minajs S., kad saimnieks iznāca ārā, atnācējs viņam iedūra. Cietuša is no ievainojuma slimnīcā mira. Ierosināta krimināllieta, notiek pirmstiesas izmeklēšana.

Atvainojamies par kļūdaino informāciju.

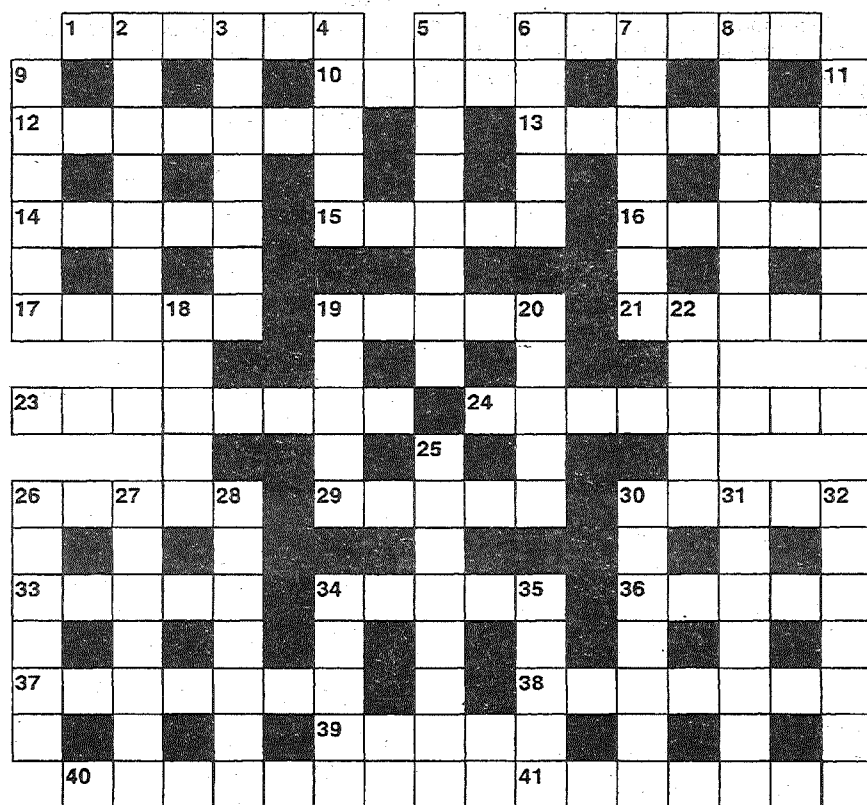
Uzmanību: krustvārdu mīklu konkurss!

«Novadnieks» sāk krustvārdu mīklu risināšanas konkursu, kurā aicināti piedalīties visi mūsu lasītāji. Uzvarētājam paredzēta balva 40 latu vērtībā, bet 2. un 3. vietas ieguvējiem — gandarījuma balvas par 20 un 15 latiem.

Konkurss noritēs 5 kārtās. Par pareizi atminētu mīklu dalībnieks saņem 4 punktus; ja būs pieļauta viena kļūda — 3 punktus, ja divas kļūdas — 2 punktus, ja trīs kļūdas — 1 punktu. Risinājumi, kuros būs vairāk par 3 kļūdām, ieskaitīti netiks.

Atbildes jāatsūta «Novadnieka» redakcijai 10 dienu laikā pēc mīklas publicēšanas. Tās jāuzraksta divās vertikālās ailēs skaidri salasāmā rokrakstā. Labu veiksmi!

Krustvārdu mīklu konkursa 1. uzdevums

Horizontāli

1. Vēsturiska pilsēta Palestīnā 7.-2. gs.p.m.ē. 6. Tumšbrūna, viskoza ziede berzes mazināšanai, ierīču, detaļu u.tml. konservācijai. 10. Tase tejas dzeršanai Vidusāzijā. 12. Jūdaisma reliģiski ētisko un tiesisko likumu krājums. 13. Peldošu ūdensdzīvnieku kopums, kuri spēj aktīvi pārvietoties. 14. Zemes Gajas un upju dieva Pēneja (vai Ladona) meita grieķu mitoloģijā. 15. Zemes īpašnieki feodālisma laikā Latgalē, kuri saimniecību izmantoja un feodālo renti maksāja uz pusēm. 16. Nācija Indijā. 17. Negaršīgs dzēriens. 19. Tauta Indonēzijā. 21. Turku kinorežisors (1916). 23. Nenopietns, ārišķīgs cilvēks. 24. Raksturīgo ipatību kopums mākslas darbā. 26. Kļūt tuklam. 29. Romiešu aktieris, kas mācījis dikciju Ciceronam (1. gs.p.m.ē.). 30. Zemes īpašums Rietumeiropā attīstītā feodālisma laikmetā. 33. Ierices ūdenstīpēs dzījuma mērīšanai. 34. Lieli dzērvjveidīgo kārtas stepju putni. 36. Indiešu dzejniece, sab. darbiniece (1879-1949). 37. Lauku māju īpašnieks Latīņamerikā. 38. Nekustama, nekustīga. 39. Nelietderīgi izmantot (laiku, laikposmu). 40. Samērā liels (darbības, norises) ātrums. 41. Liela perioda stāvviļņi noslēgtās ūdenstīpēs.

Vertikāli

2. Ierice šķidrums pacelšanai ar saspīestu gaisu vai gāzi. 3. Latviešu Indriķa hronikā minētā libiešu un latgaļu apdzīvotā teritorija (1207-18). 4. Lapu koki. 5. Valēji rati ar šķēršām iekārtotiem sēdekļiem. 6. Izturīgi saīsu zābaki. 7. Dobums dzīvnieka vai auga organisma šūnā. 8. Organisma šūnu vielmaiņas un to regulējošo mehānismu kopums. 9. Literāri, zinātniski vai filozofiski apcerējumi. 11. Poļu dzejnieks (1838-97). 18. Matērijas forma, kas izpaužas fizikālu objektu mijiedarbībā. 19. Ostas pilsēta Mjanmas rietumos. 20. Lūpziņu dzimtas garšaugi. 22. Friziera darbarīks, kuru lieto savēlušos matu iztaisnošanai un parūku tamborēšanai. 25. Reljefs attēlojums uz izdevumu vākiem un citiem poligrāfijas izstrādājumiem. 26. Gaismas dievs seno skandināvu un ģermāņu mitoloģijā. 27. Realizēt. 28. Ierices maizes šķēļu grauzdēšanai. 30. Sappu, murgu tēli. 31. Nagu slimība, kurai raksturīga nagu plāksnītes pārveidošanās. 32. Ūdensdzīvnieku pārvietošanās orgāni. 34. Vēsturniece, Latvijas Valsts arhīva darbiniece 1920-1944. gadā (1891-m.g.nez.). 35. Skotu ekonomists, filozofs (1723-90).

Līvānu dejojāji

«Viņi baudīja dzīvi kopā ar frančiem, kādi tie bija agrāk, viņi politiķē starp angļiem, skopulo starp holandiešiem un piedzeras starp latviešiem no šūpuļa līdz kapam.» Tā par mums, latviešiem, 18. gadsimtā rakstīja Garlībs Merķelis.

Bet pāri daudzajiem netikumiem vienmēr galvastiesu augstāk ir stāvējis mūsu tautas darba un sadzīves tikums. Tautu verdzināja, bet tā dziedāja. Nāca mēra, bada un kara gadi, bet tauta meklēja dzīvesprieku un spēku dziesmā un dejā. Un izturēja. Un izdzīvoja. Un izdzīvosim arī mēs.

Tāpat kā citās pilsētās un rajonos, arī Līvānos aktivizējies gatavošanās dziesmu un deju svētkiem. 5. aprīlī pilsētas kultūras namā savu prasmu rādīja vairāki deju kolektīvi: no Jaunsilavu un Rožupes pamatskolām, kā arī no Līvānu 1. vidusskolas. Deju kolektīvu vadītājiem: Ausmai Pinkulei, Anitai Ancānei, Inārai Lietavniecei, Irēnai Viļčinskai un Andrim Usāram šie nav paši

viēglākie laiki, lai jaunos televīzijas un košļājamo gumiju fanus ieinteresētu par tautas deju mākslu, sagādātu tērpus un pārliecinātu bērnu vecākus, ka dejas nav tas sliktākais, ar ko viņu lolojums varētu nodarboties.

Aiz muguras ne mazums apnicēju mēģinājumu, šaubu un neticības saviem spēkiem. Nevienam vien sāls pudu dejojāji un kolektīvu vadītāji kopējiem spēkiem notiesājuši. Bet no skatītāju zāles jau to neredz un nav jūtama ne sāls, ne sviedru garša.

Koncerta noslēgumā dejojāji sumina savus skolotājus, skan silti skatītāju aplausi.

Bet neviens nedomā samierināties ar sašņiegtu, priekšā nozīmīgs darba cēliens.

Veiksmi un dejas prieku vēlam arī turpmāk visiem tiem, kas vairo tautas tikumu.

Jo vai tad mūsu tauta kopš 18. gs. nemaz nebūtu mainījies?

Juta Kaktīniece,
Līvānu 1. vidusskolas
10. klases skolniece

TELEVĪZIJAS PROGRAMMA

Sestdiena, 8. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda. 10.00 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.20 Pasaules mode. 10.45 Mocarts un Saljēri. Operfilma. 11.30 Muzikāla programma bērniem. 11.50 Brīvbiļete uz teātri. 12.55 Globuss. 13.25 Indianapolisa baleta trupas un ansambļa Daile koncerts. 14.15 Muzikālā spēle. 15.05 No TV videofondiem. 15.25 TV klubiņš Pie Vecā Ratiņa - Rīgas pili. 17.05 Superpuiku ielas autopielikums. 17.35 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Ķirzaka smaidš. 51. sērija. 19.00 Mirkli. 19.10 Bērniem. 19.25 Prezidenta laiks. 19.35 Vernisāža. 19.50 Ķeltu mūzikas roka aranžējums. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Labvakar! piedāvā... 22.30 Gadalaiki. Polijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Latvju zeme vaļā stāv... 11.25 Vai tu zini? 11.40 Kristīgā programma. 12.30 Kristīgā pasaule. 12.50 TV veikals. 13.20 Mazi atgriežas. 7. un 8. nod. 3.35 CFI piedāvā... Videoklipi. 14.00 Latvijas jaunatnes basketbola līgas meistarsacīkstes. VBS - Ogre. 15.15 Snobboards. 15.45 Vācijas spogulis. 16.00 Latvijas volejbola līgas meistarsacīkstes. 17.00 CFI piedāvā... 18.00 Starpbrīdi. 18.30 Reģionālās TV piedāvā... 19.00 Telekompanija LTS. 19.30 Paradīzes pludmale. 27. sērija. 19.55 Apsveikumu koncerts Daudz laimes! 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.20 Latloto. 22.25 E iela. 230. un 231. sērija. 23.15 Noziegumam pa pēdām. 33. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.30 Džungļu aicinājums. 9.00 Filma bērniem. 9.30 Padomi kulinārijā. 9.50 Rīta pasts. 10.20 Veselība. 11.00 Ziņas. 11.20 Province. 11.50 Spāmi. Mākslas filma. 13.25 Spogulis. 14.00 Ziņas. 14.20 Lielās autosacīkstes. 14.50 Dok. filma. 15.40 Dzīvnieku pasaulē. 16.15 Laimīgs gadījums. 17.00 Ziņas. 17.30 Ak, šis kara ceļš... 17.40 SHL kausa izcīņa. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Smieklū panorāma. 21.25 Dirāna lāsts. 5. sērija. 22.20 Pirms un pēc... 23.25 Māksliniece no Gribovas. Mākslas filma. 1. un 2. sērija.

Svētdiena, 9. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Mūzika svētdienai. 9.20 Skaistumam un veselībai. 9.35 Namdaris. 9.55 Skabargas rīta pielikums. 10.10 Maestro. Mākslas filma. 11.00 No TV videofondiem. 12.00 Spēlēju, dancoju... 12.30 E.Dārziņa mūzikas skolai - 50. 13.05 No aktiera nāk joki. 13.35 Monologs mežragam. 14.15 Jaunās primas pirmās lomas. 14.55 Teātra dienai veltīts koncerts Kā pa miglu... 1. daļa. 16.05 NBA meistarsacīkstes. 17.35 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Beverlilhilza. 9. sērija. 18.55 No TV videofondiem. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - puikām un meitenēm. 19.35 Dziesma manai paaudzei. 19.55 Flinstoni. 46. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Mūsu kinonedēļa. 21.30 Teātra dienai veltīts koncerts Kā pa miglu... 2. daļa. 22.50 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Aglona -

pasaules svētnīca. 12.00 Aglona-95. 12.10 Taisnīgi un netaisnīgi. 12.40 TV veikals. 13.10 No cikla Tāda ir dzīve. 13.40 Latviskās Latvijas labad. 14.40 Rokasbumbas spēļu apskats. 15.30 Ko tu proti-95? 16.30 Folkloras programma Klēts. 17.00 Šveices pasaule. 17.15 Paradīzes pludmale. 28. sērija. 17.40 5 minūtes. 17.45 Ahoi! 18.15 Telekompanija LTS. 18.45 Sacensības autosportā F-1 klasē. 21.15 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.20 Glābējzvēns. 121. un 122. sērija. 23.10 NTV-5. 23.55 Prizma Prim.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.30 Rīta agrumā. 9.00 Mult. filma. 9.15 Kamēr visi mājās. 9.45 Rīta zvaigzne. 10.30 Kalpoju Krievijai. 11.05 Vispasaules ģeogrāfija. 12.00 Visa Krievija. 12.30 Varavīksne. 13.00 Zem pi zīmes. 13.45 Sports pusdienlaikā. 14.00 Ziņas. 14.20 Sappu stacija. 15.05 Ceļotāju klubs. 15.55 Amatniecība. 16.00 Logs uz Eiropu. 16.30 Mutl. filma. 17.00 Ziņas. 17.20 Teātris + TV. 18.00 Viens pret vienu. 18.30 Draugu paradīze. 19.10 Tētis - mans mīļākais. Francijas mākslas filma. 21.00 Svētdiena. 21.45 Meistars un Margarita. Polijas TV seriāls. 1. sērija. 23.30 Kinokarnevals Nicā. 23.50 Ēna. Mākslas filma. 1. un 2. sērija.

Pirmdiena, 10. aprīlis

LATVIJAS TV I

16.00 Monologs mežragam. 16.40 No TV videofondiem. 17.25 Bērniem. 17.55 TV - puikām un meitenēm. 18.00 Ziņas. 18.10 Mūsu kinonedēļa. 18.20 Bordertauna. 55. un 56. sērija. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Saimnieks. 20.00 Zebra. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Māja Toskānā. 11. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Līfc piedāvā... 23.40 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 16.00 Prizma Prim. 16.20 Mazi atgriežas. 9. un 10. nod. 16.30 Vācu valoda. 10. nod. 16.50 Mult. filma. 17.00 Euronews. 17.20 TV veikals. 17.50 Nedēļas sporta apskats. 18.20 Hameleonu rotaļas. 40. sērija. 18.45 LTS ziņas. 19.05 Jautājums pēc būtības. 19.20 Glābējzvēns. 123. sērija. 19.45 Konkurents. 20.15 Hokejs. Latvijas izlase - Zviedrijas olimpiskā izlase. 1. puslaiks. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 E iela. 232. un 233. sērija. 23.15 Paradīzes pludmale. 27. un 28. sērija. 0.05 Hokejs. Latvijas izlase - Zviedrijas olimpiskā izlase. 2. puslaiks.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.50 Brīnumu lauks. 9.40 Dok. filma. 17.25 SHL kausa izcīņa hokejā. Toljati Lada - Maskavas Dinamo. 18.10 Sastrēgumstunda. 19.00 Labu nakti, mazuļi! 19.55 Laiks. 20.45 Meistars un Margarita. 2. sērijas 1. daļa. 21.40 Versija. 21.55 Sitiens vērtos. 22.25 Preses klubs. 23.20 Ziņas.

Otrdiena, 11. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Māja Toskānā. 11. sērija. 9.50 Mielasts ar Mārtiņu Vincentā. 10.10 Rīt, parīt, aizparīt... 10.15 Zīmes. 16.00 Alternatīva-95. 16.20 No TV videofondiem. 16.50 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Koncerts. 18.35 Mākslinieka sirdsapziņas spoguļi. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Superpuikas piedāvā... 19.30 Teātru

jaunumi. 19.50 Mult. filmas pieaugušajiem. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Turība. Dok. filma. 21.40 Aci pret aci. 22.25 Pie bagātās kundzes. Mākslas filma. 23.55 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 10.00 TV veikals. 10.05 Mazi atgriežas. 9. un 10. nod. 10.15 Franču valoda. 26. nod. 10.35 TV veikals. 15.30 TV veikals. 16.00 IK Baltica. 16.20 Mazi atgriežas. 9. un 10. nod. 16.30 Franču valoda. 26. nod. 16.50 Mult. filma. 17.00 Euronews. 17.15 Kalns. 17.40 Infos (franču val.). 17.50 Kurzemes TV. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Hameleonu rotaļas. 41. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Rīgas kalendārs. 19.45 Zemnieku stunda. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 34. sērija. 23.00 NTV-5.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.20 Savvaļas Roze. 9.00 Mult. filma. 9.35 Dok. filma. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.20 Savvaļas Roze. 19.00 Tēma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 No pirmavotiem. 20.55 Sibīrijā pazudušais. Anglijas mākslas filma. 22.35 Versijas. 22.55 50/50. 23.40 Ziņas.

Trešdiena, 12. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Beverlilhilza. 3. sērija. 9.45 Mans būs mans. 9.55 Rīt, parīt, aizparīt... 10.00 Zemnieku stunda. 10.45 Dziesma manai paaudzei. 16.00 Spēlēju, dancoju... 16.30 Saimnieks. 17.00 F.Meigls. Lai top gaisma! Simfonija. 17.15 Bērniem. 17.30 Mult. filma. 18.00 Ziņas. 18.10 Tēlotāja māksla. 18.40 Krustpunkti. 19.10 Mana ģimene un citi zvēri. 19.25 Mūzikas ziņas. 19.40 Nedēļas vidū. 19.55 Flinstoni. 47. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 M.Tāla memoriāla šahā atklāšana. 21.40 Tā esot bijis, tā varētu būt... 21.55 Imanta - Babīte atkal pietur! 22.40 Līfc piedāvā... 23.20 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 10.00 TV veikals. 10.05 Franču valoda. 26. nod. 10.25 Vācu valoda. 10. nod. 10.40 TV veikals. 11.10 IK Baltica. 16.00 Prizma Prim. 16.20 Franču valoda. 26. nod. 16.40 Vācu valoda. 10. nod. 17.00 Euronews. 17.20 TV veikals. 17.50 CFI piedāvā... 18.00 Zemgales TV. 18.10 Dienas tēma. 18.20 Amatnieks. 18.35 Hameleonu rotaļas. 42. sērija. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Glābējzvēns. 124. sērija. 19.45 Dzīvīte, dzīvīte... 20.30 Deutsche Welle. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Hameleonu rotaļas. 43., 44. un 45. sērija.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.20 Savvaļas Roze. 9.00 Dzīvnieku pasaulē. 9.35 O.Ivanovas stundas. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.20 Savvaļas Roze. 19.00 V.Poznera programma Mēs. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Iejūtīgais milicis. Krievijas un Francijas mākslas filma. 22.40 Versijas. 23.00 Maģija 13. 23.25 Ziņas.

Ceturtdiena, 13. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Beverlilhilza. 4. sērija. 9.45 Namdaris. 10.05 Mirkli. 10.15

Dzīvīte, dzīvīte... 16.00 Mūzikas ziņas. 16.15 Teātru jaunumi. 16.35 Krustpunkti. 17.05 Ar dziesmu par dzīvi. 17.50 Nedēļas vidū. 18.00 Ziņas. 18.10 M.Tāla memoriāls šahā. 18.20 Dok. filma. 18.50 Dejas burvība. 19.10 Skabargas spēle ar iepazīšanos Džungļi. 19.55 Organizācijas Glābiet bērniem! un Latvijas TV raidījums. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Spogulis. 22.00 Glābšanas vienība. 7. sērija. 22.50 Šaha turnīra dienasgrāmata. 23.00 Eiropas muzikālās pilsētas. 23.30 Nakts ziņas.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 10.00 TV veikals. 10.05 Vācu valoda. 10. nod. 10.20 CFI piedāvā... 11.15 TV veikals. 16.00 IK Baltica. 16.20 TV veikals. 16.50 Mult. filma. 17.00 Mūsu pasaule. 17.30 Nakts portrets. 17.50 Infos. 18.00 Zemnieku spēle Dauderos. 18.15 Šveices pasaule. 18.30 Der iegūmēt. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Noziegumam pa pēdām. 35. sērija. 20.05 Vizīte. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.25 Biznesa ābece visiem. 22.45 Novadu vēstis. 23.10 NTV-5.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.20 Savvaļas Roze. 9.00 Ceļotāju klubs. 9.45 Stadions. 18.00 Sastrēgumstunda. 18.20 Savvaļas Roze. 19.00 Izredzētie. E.Rjzanova programma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.40 Maskava. Kremli. 21.05 Romas bulvāris. Francijas mākslas filma. 23.10 Versijas. 23.30 Džeza pasaulē. 23.50 Ziņas.

Piektdiena, 14. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Glābšanas vienība. 7. sērija. 9.50 Vizīte. 10.10 Rīt, parīt, aizparīt... 10.15 Spogulis. 11.00 Koncerts. 11.30 No TV videofondiem. 12.15 Altārglezna Latvijā. 12.45 Lai likten's gara svētīts. 14.15 No TV videofondiem. 15.15 Eiropas muzikālās pilsētas. 15.45 Puika. Mākslas filma. 17.15 Noslēpumainais viesis. 18.00 Ziņas. 18.10 M.Tāla memoriāls šahā. 18.20 E.Dārziņš. Melanholiskais valsis. 18.30 F.Pulenks. Stabat mater. 19.10 Bērniem. 19.25 Globuss. 20.25 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.05 Skatuve piedāvā... 21.10 Spēlmaņu cilts. 21.40 H.Züdermanis. Mans dzimtais nams. Izrāde.

LATVIJAS TV II

7.00-10.00 Picca TV. 10.00 Lielās Piektdienas dievkalpojums. 11.15 TV veikals. 11.20 Franču valoda. 26. nod. 11.40 TV veikals. 16.00 Prizma Prim. 16.20 TV veikals. 16.50 Savoja un Alpi. 1. raid. 17.00 Euronews. 17.15 Dienas tēma. 17.30 Pilsētā. 17.45 CFI piedāvā... 17.55 Latvijas baptistu draudžu savienības biskapa Jāņa Eisāna Lieldienu apsveikums. 18.00 Kristīgā programma. 19.00 LTS ziņas. 19.20 Lielā Piektdiena. 19.35 Noziegumam pa pēdām. 46. sērija. 20.20 Problēma stopkadrā. 20.30 TV Polonia. 21.00 NTV-5. 22.05 Ziņas. 22.10 Krustaceļš.

OSTANKINAS TV

8.00 Ziņas. 8.20 Savvaļas Roze. 9.00 Mult. filma. 9.10 Koncerts. 9.40 Jūsu elks. 17.55 Dialogs. 18.20 Savvaļas Roze. 18.55 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.45 Meistars un Margarita. 2. sērijas 2. daļa. 21.35 Versijas. 21.50 Skatiens. 22.35 Izklaidējoša programma.

Sporta klubs «Cerība» informē

Basketbols

Noslēgumam tuvojas Preiļu pilsētas čempionāts. Vēl tikai 2 pēdējās kārtas un sāksies «play-off» cīņas. Pagaidām turnīra tabula izskatās šāda.

Dāmas

1. «Cerība»	5—1
2. «Atvars»	5—1
3. Riebiņi	4—2
4. 1. vidusskola	2—5
5. «Sapnis»	0—7

Kungi

1. Viļāni	7—0
2. «Agate»	7—1
3. «Krauklis»	6—1
4. 1. vidusskola	6—2
5. Riebiņi	5—3
6. Jaunieši	4—4
7. Rudzāti	4—4
8. SCO	3—5
9. «Cerība»	2—6
10. Rožupe	2—6
11. Kooperatīvā skola	0—7
12. Veterāni	0—7

Arī Preiļu rajona basketbola galvaspilsētā Līvānos risinās pilsētas čempionāts. Piedalās 7 vīriešu komandas. 8. aprīlī priekšsacīkšu turnīra 1. un 2. vietas ieguvēji cīnīsies par čempiona titulu, bet 3. un 4. vietu ieguvēji sacentīsies par godalgoto 3. vietu. Spēļu sākums 12.30 un 14.00. Bet turnīra situācija pirms pēdējās kārtas ir šāda:

1. «Basketbolisti»	6—0
2. «Futbolisti»	4—2
3. Studenti	3—1
4. «80.-tie»	3—3
5. «Arka»	3—3
6. «Ziemassvētki»	1—4
7. 2. vidusskola	0—6

* Rīgā aizvadītās «Oranžās bumbas» un «Vidusskolu kausa» finālspēles. 8.-9. klašu grupā Līvānu 2. vidusskolas meitenēm vajadzēja piekāpties Rīgas 3. vidusskolai 40:78. 10.-12. klašu grupā Līvānu 1. vidusskolas zēnus eksaminēja Rīgas 99. vidusskola.

Pirmajā puslaikā pārsvars bija līvāniešu pusē, bet otrajā savu spēlētprasmi sāka demonstrēt LBL cīņās rūdītais Kaspars Kambala un Līvānu puīšiem nebija nekādu cerību — 59:114.

* Pēc 1. un 2. līgas sacensību beigšanās notika turnīrs par palikšanu 1. līgā. Šeit, diemžēl, ne pārāk veiksmīgi spēlēja Līvānu basketbolisti — tika piedzīvoti zaudējumi pret «Laimu», Ventpili un VEF Basketbola skolu, uzvara pār LSPA nespēja glābt līvāniešus no pārejas uz 2. līgu.

Imants Babris,
SK «Cerība» priekšsēdētājs

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

Pārdod

vitrinās, ledusskapjus un saldētavas «Snaige». Piegāde, garantija. Tāl. 21268; ***

MTZ rezerves daļas. Tāl. 18159; ***

dažādu veidu akumulatorus. Zvanīt 56769 pēc 16; ***

riepas 9,5 x 32. Tāl. 65136; ***

motora D-21 virzuļu grupu, D-50 kloķvārpstu R1, traktoru T-150K, 1979.g. Zvanīt 54714 pēc 20; ***

sienu, grīdas svarus (līdz 500 kg), a/m bagāžnieku, fotopalielinātāju. Tāl. 21370; ***

velosipēdu, centrifūgu «Centa» un satelītu uztveršanas iekārtu. Viss jauns. Tel. 55683; ***

lēti sienu vai MAINA. Tāl. 65088; ***

profesionālo motorzāģi «Stihl» iepakojumā. Tāl. 65088; ***

MTZ-52 par Ls 1300. Tāl. 23252; ***

VAZ-2101, 1971.g., par Ls 250. Tel. 36642 vakaros; ***

Ford Taunus 1,6 l, 1979.g., labā kārtībā par Ls 600. Tel. 52544; ***

M-407. Zvanīt 42700 svētdien; ***

GAZ-2401. Tāl. 50359; ***

automašīnu IŽ-2125, 1979.g., braukšanas kārtībā. Tel. 43288; ***

Audi-80 GL, 1982.g., labā tehniskā kārtībā. Tāl. 22651; ***

māju (ir ūdensvads, telefons) un mašīnu. Tāl. 38755; ***

lauku mājas, 12,5 ha zemes, mežs, labas

ganības, Gailišu ciema Kalnackos; ***

lēti lielu māju Daugavpils raj. Višķos. Samaksa sertifikātos vai latos. Tāl. 254-72522 vakaros; ***

govu un 1 mēnesi vecu teļu. Zvanīt 21221 vakaros; ***

govu. Tāl. 21984; ***

1 mēn. vecu teliti. Tāl. 23952; ***

ķēvi (6 gadi). Tāl. 50443; ***

sienu. Tel. 22572; ***

timotiņa sēklas par Ls 0,50 kg Preiļu pagasta Šoldros, Šņepsts; ***

māju Daugavpili. Ir garāža, šķūnis, 0,12 ha zemes. Cena pēc vienošanās. Zvanīt 8-254-72460, Špogos, no 16 līdz 21 brīvdienās; ***

lēti ozolkoka alus mucas, no 40 līdz 100 l, un vācu alumīnija alus mucas - 30 l, 50 l, 75 l, 100 l. Cena pēc aprēķina 1 l 0,60 Ls. Zvanīt Līvānos 43607, 42818 vakārā.

Pērk

VAZ. Zvanīt 46720, 8-250-23443 pēc 19 Valdīm; ***

kartupeļus un kāpostus. Tāl. 44172, 41498; ***

pārtikas kartupeļus. Zvanīt 24135 vakaros.

Maina

labu 1 istabas dzīvokli Celtnieku ielas rajonā pret 2 vai 3 istabu dzīvokli turpat. Iespējami varianti. Tel. 21928; ***

labiekārtotu vienistabas dzīvokli pret lielāku. Visi Preiļos. Tel. 24182.

Izīrē

privātmāju Līvānos. Zvanīt 41460.

SIA «JŪS-D»

piedāvā vairumā no noliktavas (Daugavpili, 18. novembra ielā 18a, 16. istaba) mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļus, veļas pulverus, ziepes, zobu pastu un parfimēriju. Plaša izvēle. Tāl. (8-254) 30983, 24740.

SIA «Lauku tehnika»

Preiļos, Pils ielā 14, var pasūtīt cementu, šiferi, ķieģeļus, T-40, T-25 un kombainu «Jeņiseja» rezerves daļas, amonija salpetri (ar piegādi). Tāl. 23376, 22453.

A/s KRĀSAINIE LĒJUMI

pērk vara, misiņa, bronzas, alumīnija u.c. krāsaino metālu lūžņus un to atlikumus. Samaksa tūlītēja. Interesēties Preiļos, Pils ielā 14 (Lauktechnikas teritorijā). Tālrunis 22870 darba dienās no plkst. 9 līdz 16.

Pērk

pārtikas kartupeļus par Ls 0,13-0,15. Samaksa tūlītēja. Pircēja transports. Zvanīt 21621 pēc 20.

Privātpoliklinikā darbu

sāk urologs un nefrologs. Iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni 24393.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas

No sirdīm, kuras sāpēm pielījušas. Izsakām visdziļāko līdzjūtību Olgai Fedotovai, MĀTI mūžības ceļā izvadot. Preiļu bērnu konsultācijas kolektīvs

Izsakām līdzjūtību Zentai Igoļniecei,

MĀTI zaudējot. Kaimiņi

+

Runājiet ar mani klusi, Saudzīgāk kā citu dienu, Šodien sirds man palikusi Smagāka par sāpi vienu. E.Zālite
Lai mūsu līdzjūtība palīdz pārciest zaudējuma sāpi Zentai un Konstantīnam Igoļniekiem, MĀTI un SIEVASMĀTI smiltajā izvadot. Pašvaldības uzņēmuma «Saimnieks» kolektīvs

GRĀMATVEŽU UZMANĪBAI!

18. aprīlī plkst. 11 Preiļos, rajona padomes zālē notiks seminārs par sociālo nodokli, slimības lapām, nepārtrauktā darba stāža aprēķināšanu.

Lektors — P.Dobroze (Sociālās apdrošināšanas fonds).

Maksa — Ls 5 (ieskaitot maksu par metodisko materiālu).

Tālrunis reģistrācijai 22103, 22183.

CIEŅĪJAMIE PIRCĒJI!

Preiļu patērētāju biedrība paziņo, ka turpmāk būvmateriālu un celtniecības materiālu tirdzniecība notiks saimniecības preču veikālā Preiļos, Brīvības ielā 2. Veikals «Būvmateriāli» Brīvības ielā 61 slēgts.

Plašā sortimentā piedāvājam minerālmēslus, logu stiklus (sagriežam pēc izmēriem), zirglietas, dārzkopības inventāru, celtniecības materiālus, pieņem iepriekšējos pasūtījumus cementam, šiferim un citām celtniecības precēm, mēbelēm.

Pēc pircēju pieprasījuma lielgabarīta preces piegādājam mājās. Vienlaicīgi lūdzam universālveikalā izvēlēties lētus kokvilnas un vilnas audumus, somas, Anglijā ražotās šūtās preces, firmas «Tefal» traukus un citas preces.

Paju biedriem ar pilnu paju iemaksu veicam transporta pakalpojumus preču piegādei mājās ar 50% atlaidi.

Vēlēšanās un ierosinājumus uzklusisim pa telefonu 21388.

Preiļu patērētāju biedrība

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 21759, 22305, 22154. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»

Iznāk 8 reizes mēnesī — trešdienās un sestdienās. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS

Reģistrācijas apliecība Nr.1018. Iespiests SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. 2 iespiedloksnes. Metiens 5200 eksemplāri.